

Załącznik Nr 2 do
Uchwały Nr XI/65/11
Rady Gminy Ładzice
z dnia 29 grudnia 2011 r.

Gmina Ładzice
(powiat radomszczański, województwo łódzkie)

AKTUALIZACJA

Planu Gospodarki Odpadami
Gminy Ładzice
na lata 2011–2014 z perspektywą do 2018 roku

Zatwierdzono uchwałą Nr XI/65/11 Rady Gminy Ładzice z dnia 29 grudnia 2011 r.

Autor: Stanisław Jankowski

Łódź, kwiecień 2011

Spis treści

1.	Wstęp.....	4
1.1.	Podstawa opracowania.....	4
1.2.	Podstawowe akty prawne.....	6
1.3.	Materiały wyjściowe.....	7
1.4.	Wnioski wynikające z krajowego i wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.....	8
1.5.	Wnioski wynikające z polityki ekologicznej państwa na lata 2007–2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011–2014.....	10
1.6.	Wnioski wynikające z Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko — Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013”.....	11
2.	Charakterystyka gminy.....	12
3.	Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Ładzice.....	13
3.1.	Odpady komunalne (Kod 20 03 01).....	13
3.2.	Odpady inne niż niebezpieczne.....	20
3.3.	Odpady z rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego.....	20
3.4.	Odpady z przetwórstwa drewna i produkcji mebli.....	20
3.5.	Odpady z kształtowania oraz mechanicznej obróbki metali.....	21
3.6.	Pozostałe odpady inne niż komunalne.....	21
3.7.	Odpady z diagnozowania leczenia i profilaktyki medycznej (kod 1801) i weterynaryjnej (kod 1802).....	23
3.8.	Ustabilizowane komunalne osady ściekowe (kod 19 08 05).....	23
3.9.	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i drogowych (kod 1701).....	24
3.10.	Zużyte nienadające się do użytku pojazdy, zużyte opony (kod 16 01 06).....	25
3.11.	Odpady opakowaniowe (kod 15 01 06).....	25
3.12.	Odpady biodegradowalne.....	26
3.13.	Odpady niebezpieczne.....	26
3.14.	Wybrane grupy odpadów.....	27
3.15.	Azbest i wyroby zawierające azbest.....	28
4.	Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.....	29
5.	Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.....	30
5.1.	Zmiany demograficzne.....	30
5.2.	Prognoza ilości wytwarzanych odpadów komunalnych.....	30
5.3.	Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji.....	31

6.	Założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami.....	32
6.1.	Działania zamierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami.....	32
6.2.	Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko.....	33
6.3.	Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbiórki, transportu, odzysku i unieszkodliwiania.....	34
6.4.	Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów.....	35
6.5.	Projektowany system gospodarki odpadami.....	35
6.6.	System zbierania odpadów.....	36
6.7.	System zbierania odpadów komunalnych zmieszanych.....	36
6.8.	System zbierania odpadów opakowaniowych.....	37
6.9.	System zbierania odpadów niebezpiecznych.....	37
6.10.	System zbierania odpadów biodegradowalnych.....	39
6.11.	System zbierania odpadów wielkogabarytowych.....	39
6.12.	Odpady budowlane.....	39
6.13.	System odbioru i transportu odpadów.....	40
6.14.	Odzysk i unieszkodliwianie odpadów.....	40
7.	Harmonogram realizacji prac.....	41
7.1.	Zadania z zakresu gospodarki odpadami.....	41
8.	Założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami.....	46
8.1.	Przyjęte działania w gminie w sektorze odpadów komunalnych.....	48
8.2.	Uwarunkowania techniczne.....	49
8.3.	Uwarunkowania społeczne.....	50
9.	Możliwości dofinansowania zewnętrznego Planu Gospodarki Odpadami.....	50
10.	Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbiórki, transportu, odzysku i unieszkodliwiania.....	59
11.	Cele i zadania gminnego planu gospodarki odpadami.....	60
12.	Sposób monitoringu i ocena wdrażania planu.....	61
13.	Monitoring społeczny.....	63
14.	Ocena realizacji planu gospodarki odpadami.....	64
15.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	65

1. Wstęp

1.1. Podstawa opracowania

Podstawę opracowania Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Ładzice na lata 2011–2014 z perspektywą do 2018 roku jest Umowa zawarta w styczniu 2011 r. pomiędzy Urzędem Gminy Ładzice a firmą EKOTON Usługi techniczne z zakresu ochrony środowiska, 90-447 Łódź, ul. Piotrkowska 183 m. 25.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Ładzice została opracowana zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251) i stanowi część Programu Ochrony Środowiska dla gminy Ładzice oraz ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251) wraz z pakietem rozporządzeń wykonawczych stanowiących w skali kraju system prawny ochrony środowiska.

Dokument uwzględnia również Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 65, poz. 620 ze zmianami).

Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Ładzice został opracowany w 2004 r. i uzgodniony przez Zarząd Województwa Łódzkiego.

Plan gospodarki odpadami został przyjęty Uchwałą Nr III/20/2006 Rady Gminy Ładzice z dnia 28 grudnia 2006 r.

Dokumentem nadrzędnym wobec planu gospodarki odpadami dla gminy Ładzice są plany gospodarki odpadami: Plan gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2011 z uwzględnieniem lat 2013–2016 i Powiatowy plan gospodarki odpadami. Zakres gminnego planu gospodarki odpadami określa w/w Rozporządzenie Ministra Środowiska.

Plan gospodarki odpadami winien zawierać następujące zagadnienia:

- Aktualny stan gospodarki odpadami,
- Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami,
- Działanie zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,
- Instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów,
- System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów,

oraz w szczególności:

- Rodzaj, ilość i źródła pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwieniu,
- Rozmieszczenie istniejących instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwienia odpadów wraz z wykazem podmiotów prowadzących działalność w tym zakresie,
- Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego postępowania z nimi, w tym ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska,
- Projektowany system gospodarki odpadami.

Gminny plan gospodarki odpadami określa ponadto:

- Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć,
- Harmonogram uruchomienia środków finansowych i ich źródła.

Zgodnie z art. 15.7 ustawy o odpadach, który wskazuje zakres opracowania krajowego, wojewódzkiego i powiatowego obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających oraz przywożonych na jego teren, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowań, odpady budowlane, wraki samochodowe, opony oraz odpady niebezpieczne w tym odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory.

Zgodnie z art. 14. ust. 13 pkt 1 sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami organ wykonawczy gminy przedkłada radzie gminy i zarządowi powiatu.

Zgodnie z art. 14.14 plany podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 66 poz. 620 z późn. zm.) gminny plan gospodarki odpadami obejmuje wszystkie rodzaje odpadów, w szczególności odpady komunalne ulegające biodegradacji, odpady opakowań oraz odpady niebezpieczne zawarte w odpadach komunalnych.

Przy konstruowaniu wszelkich planów i zamierzeń w zakresie gospodarki odpadami, zarówno komunalnymi jak i innymi niż niebezpieczne, medycznymi i weterynaryjnymi, osadami ściekowymi i innymi, należy kierować się przyjętą hierarchią celów. Są to:

- unikanie powstawania odpadów,
- selektywna zbiórka i recykling materiałów z powstających odpadów,
- recykling energetyczny odpadów (spalanie z odzyskiem energii),
- ostateczne składowanie na odpowiednio przygotowanych i zabezpieczonych składowiskach.

Przy realizacji aktualizacji planu gospodarki odpadami dla gm. Ładzice odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie zwolnień:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska — pismo z dn. 20 grudnia 2010 r., znak WOOS-I-6617-2716b/10/aj.
- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi — pismo z dn. 16 grudnia 2010 r., znak PWiS-NS-OZNS-072/251/10/1593.

Rada Gminy Ładzice zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw, uchwaliła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Regulamin został zatwierdzony Uchwałą Nr V/25/2007 z dnia 20.02.2007 r.

Spis skrótów

GPZO	gminne punkty zbiórki odpadów,
GUS	Główny Urząd Statystyczny,
KPGO 2010	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami,

PGOWŁ 2011	Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011 z uwzględnieniem lat 2012 i 2015,
MPZO	Mobilny punkt zbiórki odpadów,
NOŚ	nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
PET	opakowanie z politereftalanu etylenu,
PKB	produkt krajowy brutto,
SIGOP	System Informatyczny Gospodarki Odpadami Przemysłowymi,
UE	Unia Europejska
ZZO	Zakład Zagospodarowania Odpadów
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
RPO WŁ	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego.

1.2. Podstawowe akty prawne

Plan gospodarki odpadami dla gminy Ładzice opracowany został na podstawie następujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy — Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. Nr 1990 poz. 95).
- Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz.U. Nr 25, poz. 202 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. Nr 180, poz. 1495),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz.U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie oraz ocen oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199 z 2008 r. poz. 1227),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 66, poz. 620 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz.U. Nr 134, poz. 1140 z późniejszymi zmianami),

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz.U. Nr 61, poz. 549),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. Nr 71, poz. 649 z późn. zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie działań w zakresie technologii bezpiecznych dla środowiska stosowanych w produkcji i zagospodarowaniu odpadów (Dz. U. Nr 162, poz. 1708),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami opakowaniowymi (Dz. U. Nr 219, poz. 1858),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 7 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz.U. Nr 186, poz. 1553).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 46, poz. 333),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 marca 2006 r. w sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz.U. Nr 49, poz. 356),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które posiadacz odpadów może przekazać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz.U. Nr 75, poz. 527).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie minimalnych rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu (Dz.U. Nr 235, poz. 1613).

1.3. Materiały wyjściowe

1. Plan gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2011 r. z uwzględnieniem lat 2012–2015
2. Plan gospodarki odpadami dla powiatu radomszczańskiego.
3. Gminny plan gospodarki odpadami dla gminy Ładzice (2004 r.).

1.4. Wnioski wynikające z krajowego i wojewódzkiego planu gospodarki odpadami

Główne zadania polityki państwa w zakresie gospodarki odpadami zostały określone w KPGO 2010 przyjętym Uchwałą Rady Ministrów nr 233 z 29 grudnia 2006 roku.

Cele główne wskazane z KPGO 2010:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB;
- Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska;
- Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
- Zamknięcie do końca 2009 roku wszystkich krajowych składowisk niespełniających wymagań technicznych;
- Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów;
- Stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

Cele nadrzędne wskazane w KPGO 2010 dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi:

- Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców, najpóźniej do 2007 roku;
- Zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, najpóźniej do końca 2007 roku;
- Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów: do 2010 roku nie więcej niż 75%, do 2013 roku nie więcej niż 50% oraz do 2020 roku nie więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku;
- Zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 roku;
- Zredukowanie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne do końca 2014 roku.

Główne kierunki działań w zakresie gospodarowania odpadami wskazane w KPGO 2010:

- Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie;
- Wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników wytwarzania i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami;

- Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalającej na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania;
- Weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich eksploatacją, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa;
- Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów;
- Wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego;
- Wyeliminowanie praktyk niewłaściwej eksploatacji i rekultywacji składowisk odpadów;

Główne zadania polityki województwa w zakresie gospodarki odpadami zostały określone w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011 przyjętym Uchwałą nr XXIII/549/08 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31 marca 2008 roku.

Cele główne wskazane z PGOWŁ 2011 w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców województwa do końca 2009 roku;
- Objęcie mieszkańców (głównie z terenów miejskich) systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do roku 2010;
- Zmniejszenie ilości wszystkich rodzajów odpadów kierowanych na składowiska, a szczególnie ulegających biodegradacji;
- Zwiększenie wykorzystywania odpadów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego jako źródła energii odnawialnej (szczególnie przy zastępowaniu paliw kopalnych) w celu osiągnięcia limitów wykorzystania energii odnawialnej;
- Objęcie wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych do roku 2009;
- Zwiększenie ilości pozyskiwanych odpadów opakowaniowych na drodze selektywnego zbierania poprzez poprawę systemu zbierania selektywnego odpadów opakowaniowych powstających w gospodarstwach domowych;
- Objęcie mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych do roku 2009;
- Skuteczne i zgodne z prawem unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych;
- Sukcesywne usuwanie azbestu ze środowiska do roku 2032;
- Ograniczenie składowania osadów ściekowych na składowiskach odpadów;
- Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przekształcanych metodami termicznymi.

1.5. Wnioski wynikające z polityki ekologicznej państwa na lata 2007–2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011–2014

Kierunki działań na lata 2007–2010 w zakresie gospodarki odpadami:

- Wspieranie działań podejmowanych przez instytucje publiczne i podmioty prywatne przyczyniających się do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz zwiększające ilości odpadów poddanych odzyskowi, w tym recyklingowi i zmniejszeniu ilości odpadów kierowanych na składowiska;
- Sukcesywne zwiększanie stawek opłat za składowanie odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku, w tym recyklingu, a także brak możliwości rekultywacji składowisk tego typu odpadami;
- Kontynuacja badań nad nowymi technologiami, przyczyniającymi się do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów oraz zmniejszenia ich negatywnego oddziaływania na środowisko;
- Wspieranie wprowadzania niskoodpadowych technologii produkcji, zapewniających wykorzystanie możliwie wszystkich składników stosowanych surowców;
- Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie;
- Wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników nagromadzenia i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami;
- Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanymi systemami zbierania odpadów oraz zapewnienie przepływu strumienia odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami;
- Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biotermicznego ich przekształcania;
- Weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich składowaniem, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa;
- Wzmocnienie kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów;
- Wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących samorządy w zakresie wykonywania przez nie tych obowiązków.

Ponadto podejmowane będą działania w celu stworzenia systemu efektywnego egzekwowania przepisów w zakresie gospodarki odpadami oraz wprowadzaniu i wdrażaniu instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań przez jednostki samorządu terytorialnego.

Cele średniookresowe (do roku 2014) w zakresie gospodarki odpadami:

- Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju;
- Zwiększenie udziału odzysku, w tym odzyskanej energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska;
- Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, z ograniczeniem do 2013 roku ilości składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do nie więcej niż 50% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku;
- Zamknięcie do końca 2009 roku wszystkich składowisk niespełniających standardów Unii Europejskiej;
- Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów;
- Całkowite wylimitowanie i unieszkodliwienie PCB do 2010 roku;
- Rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wylimitowanie ich składowania;
- Zapewnienie skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji, stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

1.6. Wnioski wynikające z Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko — Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013”

Zgodnie z priorytetem II dotyczącym gospodarki odpadami i ochroną powierzchni ziemi, którego głównym celem jest zwiększenie korzyści gospodarczych poprzez zmniejszenie udziału odpadów komunalnych składowanych i rekultywację terenów zdegradowanych należy:

- Zredukować ilość składowanych odpadów komunalnych i zwiększyć udział odpadów komunalnych poddanych odzyskowi i unieszkodliwieniu innymi metodami niż składowanie;
- Zwiększyć ilość terenów przywróconych do właściwego stanu poprzez rekultywację terenów zdegradowanych i składowisk na cele przyrodnicze.

Przewidywanymi efektami realizacji Priorytetu mają być:

- Zmniejszenie zewnętrznych kosztów środowiskowych dla gospodarki;
- Wdrożenie nowoczesnych technologii odzysku (w tym recyklingu) i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, a także likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów;
- Kompleksowe rozwiązanie problemu unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych;
- Zmniejszenie zagrożenia dla zdrowia oraz poprawa jakości życia ludności.

2. Charakterystyka gminy

Gmina Ładzice położona jest w południowo-wschodniej części województwa łódzkiego. Pod względem administracyjnym od 1999 roku jest jedną z 117 gmin należących do województwa łódzkiego oraz jedną z 13 gmin w powiecie radomszczańskim. Od północy graniczy z gminą Lgota Wielka i Dobryszycy od wschodu z gminą i miastem Radomsko, od zachodu z gminą Strzelce Wielkie oraz Nowa Brzeźnica (powiat pajęczański) natomiast od południa z gminą Kruszyna (powiat częstochowski).

Przez teren gminy przebiega trasa szybkiego ruchu Warszawa – Katowice.

W sąsiedztwie gminy znajdują się dwa duże ośrodki miejskie: Radomsko- bezpośrednio graniczące z Gminą Ładzice oraz Częstochowa — ok.40 km.

Gmina posiada powierzchnię 8300 ha oraz 4932 mieszkańców (dane na koniec 2010 r.), z czego 2527 to mężczyźni, a 2405 to kobiety. Średnia częstość zaludnienia w gminie wynosi 59,4 osoby/km². Ilość gospodarstw domowych: 1370. Powierzchnia gminy zajmuje jedynie 0,5% powierzchni województwa łódzkiego. Gmina składa się z 16 miejscowości:

- Adamów
- Borki
- Brodowe
- Jankowice
- Jedlno Pierwsze
- Jedlno Drugie
- Józefów
- Kozia Woda
- Ładzice
- Radziechowice Pierwsze
- Radziechowice Drugie
- Stobiecko Szlacheckie
- Tomaszów
- Wierzbica
- Wola Jedlińska
- Zakrzówek Szlachecki

Gmina na charakter rolniczy. Przez tereny gminy przepływa rzeka Warta. W miejscowości Zakrzówek Szlachecki znajduje się zalew oraz plaża.

Gmina Ładzice położona jest w podprovincji Wyżyny Małopolskiej — na południu, oraz Nizu Środkowopolskiego na północ. Gmina znajduje się na obszarze Niecki Włoszczowskiej, Wzgórz Radomszczańskich oraz Wysoczyzny Bełchatowskiej.

Gmina zaliczana jest do regionu klimatycznego Łódzko-Wieluńskiego w części północnej natomiast południowa część zalicza się do regionu klimatycznego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej.

Według podziału geobotanicznego gmina Ładzice poza północno-wschodnimi obrzeżami zaliczana jest do Krainy Świętokrzyskiej — Okręg Przejściowy. Dominują tu rośliny rozpowszechnione w północnej i środkowej Europie. Wiele jest tu gatunków o charakterze euro-syberyjskim — borówka czarna, siódmaczek leśny oraz inne gatunki runa leśnego lasów sosnowych i mieszanych, z drzew — sosna zwyczajna i jarzab pospolity.

Na wilgotnych łąkach, bagnach i torfowiskach spotyka się wiele roślin północnych — skrzyp błotny, turzyca bagienna, kilka gatunków mchów, gwiazdnica długolistna i bagno zwyczajne.

Najczęściej spotykane są gatunki występujące w Europie Środkowej dąb szypułkowy, lipa szerokolistna, klon zwyczajny, turzyca palczasta, zawilec pospolity szczyr trwały.

Jeśli chodzi o świat zwierząt to możemy tu wymienić gatunki rozpowszechnione na kontynencie euroazjatyckim: zając szarak, kuna leśna, sarna, dzik, kuropatwa, kilka gatunków kaczek, kulczyk, dzięcioł polny.

3. Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Ładzice

3.1. Odpady komunalne (kod 20 03 01)

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. Nr 62 poz. 628 z późn. zm.) o odpadach definicja odpadów komunalnych jest następująca:

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Źródłem powstawania odpadów komunalnych i przemysłowych są skupiska ludzkie, obiekty użyteczności publicznej oraz zakłady produkcyjno-usługowo-handlowe. Istotnym elementem wpływającym na skład oraz jakość odpadów komunalnych jest charakter danego obszaru. Tereny wiejskie wykazują odpady z mniejszym udziałem materii organicznej, papieru oraz relatywnie większej zawartości tworzyw sztucznych oraz szkła. Jako że omawiany teren ma w dużej mierze charakter wiejski, częstokroć odpady organiczne, papier, tektura, popiół i żużel zagospodarowywane są na własne potrzeby.

Na terenie powiatu radomszczańskiego można wyróżnić obszary rolnicze, sadownicze, turystyczno-rekreacyjne, leśne zurbanizowane i przemysłowe. Ma to wpływ na strukturę odpadów komunalnych trafiających na składowiska.

Z uwagi na fakt, że w kraju w większości gmin nie jest prowadzona ewidencja wytwarzanych odpadów komunalnych (poza sprawozdawczością firm zajmujących się wywozem odpadów) — dla potrzeb niniejszego planu ustalono bilans odpadów powstających w sektorze komunalnym w oparciu o dane wskaźnikowe.

Biorąc pod uwagę wyżej przedstawione źródła wytwarzania odpadów komunalnych oraz analizując ich skład z punktu widzenia możliwości technologicznych, związanych z odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów, dla potrzeb niniejszego planu wyodrębniono niżej wymienione strumienie odpadów:

- odpady komunalne segregowane,
- odpady zielone z ogrodów, parków i balkonów,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, w tym:
 - odpady kuchenne ulegające biodegradacji,

- odpady zielone,
- papier i tektura,
- opakowania wielomateriałowe,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- metale,
- odzież i tekstylia,
- odpady niebezpieczne wchodzące w strumień odpadów komunalnych,
- odpady mineralne w tym frakcje popiołowe,
- drewno,
- odpady z oczyszczania ulic i placów,
- odpady wielkogabarytowe.

Na koniec 2010 r. w gminie Ładzice zostało zawartych 833 umów na wywóz odpadów co stanowi około 60 % (ilość gospodarstw ok. 1370).

Wykaz firm posiadających zezwolenie wójta Gminy Ładzice na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy.

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. Radomsko 97-500, ul. Stara Droga 85
- Remondis sp. z o.o Oddział w Częstochowie, ul. Radomska 12

Zezwolenia dotyczą następujących rodzajów odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości:

- kuchennych ulegających biodegradacji
- zielonych np. z pielęgnacji ogrodów, zieleni komunalnej,
- papieru i tektury nieopakowaniowych,
- opakowań z papieru i tektury,
- opakowań wielomateriałowych,
- tworzyw sztucznych nieopakowywanych,
- opakowań z tworzyw sztucznych,
- tekstyliów,
- szkła,
- metali,
- drobnej frakcji popiołowej,
- wielkogabarytowych np. mebli, sprzętu elektronicznego i elektrycznego,
- budowlanych.

W związku z tym, iż na terenie gminy Ładzice nie była prowadzona ewidencja ilości wytworzonych odpadów, do oszacowania ilości i składu powstających odpadów komunalnych posłużono się danymi przyjętymi w PGOWŁ. Jest to zgodne z charakterem dokumentu oraz będzie spójne z planem wyższego szczebla, jakim jest PGOWŁ 2011.

Tabela 1

**Skład morfologiczny odpadów zmieszanych komunalnych dla obszarów wiejskich
(według KOGO 2010)**

Lp.	Składniki odpadów	Odpady komunalne pochodzące z gospodarstw domowych [%]
1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	18
2.	Odpady zielone	4
3.	Papier i tektura	12
4.	Opakowania wielomateriałowe	3
5.	Tworzywa sztuczne	12
6.	Odzież, tekstylia	1
7.	Szkło	8
8.	Metale	5
9.	Drewno	2
10.	Odpady mineralne	34
11.	Odpady niebezpieczne	1
	Razem	100

Ogólna ilość odpadów komunalnych na terenie gminy Ładzice wyliczona według wskaźników generowania ilości odpadów komunalnych według Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach.

Przyjęto następujące założenia dotyczące ilości wytworzonych odpadów komunalnych w ciągu roku kalendarzowego w kilogramach w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Dla terenów wiejskich — ok. 170 kg/m/rok w tym ok. 140 kg/m/rok odpadów pochodzących z gospodarstw domowych i ok. 30 kg kg/m/rok pochodzących z obiektów infrastruktury

Tak więc w gminie Ładzice w roku 2010 wytworzono:

$$4.932 \text{ mieszkańców} \times 170 \text{ kg} = 838,44 \text{ Mg.}$$

Tabela 2

**Bilans odpadów komunalnych wytwarzanych w roku 2010 na terenie gminy Ładzice
(według PGOWŁ 2011)**

Lp.	Nazwa	Bilans na rok 2010 [Mg]
1	Odpady komunalne segregowane	16,77
2	Odpady zielone z ogrodów i parków	25,15

3	Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne, w tym:	737,83
3.1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	172,81
3.2	Odpady zielone	29,51
3.3	Papier i tektura	88,53
3.4	Opakowania wielomateriałowe	22,13
3.5	Tworzywa sztuczne	88,53
3.6	Szkło	59,03
3.7	Metale	36,89
3.8	Odzież i tekstylia	7,37
3.9	Drewno	14,74
3.10	Odpady niebezpieczne	7,37
3.11	Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	250,86
4	Odpady z targowisk	8,38
	Odpady z oczyszczania ulic i placów	16,77
5	Odpady wielkogabarytowe	33,54
	Razem	838,44

Metody postępowania z odpadami komunalnymi — stan obecny

Odzysk odpadów w całości bądź w ich części stanowi pierwszy i najważniejszy po unikaniu ich powstawania element systemu gospodarki odpadami. W Gminie Ładzice w zakresie gospodarki odpadami wprowadzony został system bezpośredniego usuwania odpadów tzn. oparty o regularną usługę zbierania odpadów przy użyciu znormalizowanego sprzętu do gromadzenia i wywozu odpadów. Stosowany jest system „umowny” polegający na przekazaniu obowiązków w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi przedsiębiorcom posiadającym stosowne zezwolenia. Systemem usuwania odpadów został objęty cały teren Gminy.

Sposób zbiórki odpadów zmieszanych jest typowy dla warunków polskich i nie odbiega pod względem technicznym (stosowanych pojemników, samochodów) od standardów przyjętych w krajach Unii Europejskiej. Na terenach Gminy Ładzice stosowane są do zbierania odpadów najczęściej pojemniki 1,1 m³ rozmieszczone w dogodnych do ich odbioru miejscach.

Liczba tych pojemników ciągle wzrasta lecz dalej jest ich za mało, gdyż właściciele nieruchomości zwlekają z zawieraniem umów na odbiór odpadów.

Zbiórka surowców wtórnych prowadzona powinna być systemem pojemnikowym („na donoszenie”). Do tego celu wykorzystywane są pojemniki o wszystkich dostępnych pojemnościach od 0,15 m³ do 2,5 m³. Pojemniki ustawiane są w zestawach na różne surowce, w stałych łatwo dostępnych dla mieszkańców punktach.

Innym również stosowanym systemem może być wykorzystanie worków z tworzyw sztucznych. System ten z reguły występuje na terenach z zabudową indywidualną. Otrzymywane w tym systemie frakcje charakteryzują się małym stopniem zanieczyszczenia.

Stosowany aktualnie system zbiórki odpadów komunalnych polega na zbieraniu odpadów w formie wymieszanej do pojemników rozstawionych na posesjach.

Ponadto prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów (opakowania PET i szkło) do zestawów pojemników ustawionych w każdym sołectwie. Łącznie ilość pojemników wynosi 19 szt. o pojemności 1,10 m³ oraz na szkło — 14 szt. o pojemności również 1,10 m³ rozmieszczonych w miejscach publicznych we wszystkich sołectwach.

Tabela 3

**Wykaz pojemników na odpady segregowane
Gmina Ładzice**

Miejscowość	Lokalizacja	Plastik	Szkło
Ładzice	Na parkingu koło budynku urzędu gminy	2	1
Radziechowice Drugie	Koło szkoły, sklep GS	2	1
Radzichowice Pierwsze	Przy szkole, sklep GS	1	1
Jedlno Pierwsze	Przy szkole, sklep GS	2	1
Jedlno Drugie	Koło remizy strażackiej	1	1
Wola Jedlińska	Przy sklepie GS, koło remizy strażackiej	1	1
Zakrzówek Szlachecki	Przy zalewie, przy sklepie	2	2
Jankowice	Przy nieczynny sklepie GS	1	1
Stobiecko Szlacheckie	Przy szkole, za ogrodzeniem sklepu GS, koło przedszkola	3	2
Józefów	Przy sklepie GS	1	1
Tomaszów	Przy posesji nr 9	1	1
Wierzbica	Przy remizie strażackiej	2	1

Ogółem w roku 2010 zebrano przez firmę „PAMAR” Sp. z o.o. Zakład Gospodarki Odpadami w Barczkowicach 57,8 Mg opakowań szklanych (150107) i 4,2 Mg opakowań z tworzyw sztucznych (150102).

Pojemniki z odpadów wymieszanych (200301) opróżniane są jeden raz w miesiącu a odpady zebrane selektywnie są opróżniane 2 razy w miesiącu przez firmy wywozowe posiadające odpowiednie zezwolenie. Odpady wywożone są na składowisko odpadów w Jadwinówce gmina Radomsko (odpady wymieszane) oraz do zakładów przerobowych (odpady zebrane selektywnie). Za odbiór odpadów wymieszanych odpłatności ponoszą poszczególni właściciele nieruchomości, a odpadów wyselekcjonowanych Urząd Gminy Ładzice. Obioru odpadów komunalnych z obszaru gminy Ładzice w ramach zorganizowanej zbiórki dokonują firmy posiadające odpowiednie zezwolenie Wójta Gminy:

- „Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej” Radomsko
- „REMONDIS” Sp. z o.o. Oddział Częstochowa

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych w sposób zorganizowany odbywa się 2 razy w roku. Powszechne jest, tak jak w całym kraju wystawianie przez mieszkańców zużytych urządzeń przy pojemnikach na odpady.

Kluczem do prowadzenia odzysku odpadów komunalnych jest prowadzenie selektywnej ich zbiórki oraz sortowanie odpadów w specjalnych punktach. Tymczasem główną metodą zagospodarowania odpadów komunalnych w Gminie Ładzice jest ich składowanie na składowiskach w miejscowości Jadwinówka gmina Radomsko.

Innym zagadnieniem są odpady niebezpieczne zawarte w odpadach komunalnych z Obszarów wiejskich takie jak:

- farby, kleje, lepiszcze i żywice (Kod 20 01 12)
- rozpuszczalniki (Kod 20 01 13)
- pestycydy, herbicydy itp. środki (Kod 20 01 19) również opakowania
- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (Kod 20 01 21)
- baterie i akumulatory ołowiowe (Kod 16 06 01).

Ze strumienia odpadów poszczególne frakcje mogą być wydzielone jedynie poprzez segregację u źródła do osobnych różnokolorowych pojemników (worków), jednak wymaga to również zmiany świadomości mieszkańców. Odbiór ich będzie prowadzony przez licencjonowanych odbiorców.

Obecnie zbieranie odpadów ulegających biodegradacji i niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych jest w fazie przygotowań.

Za odbiór odpadów wymienionych odpłatność ponoszą poszczególni właściciele nieruchomości, a odpadów wyselekcjonowanych Urząd Gminy w Ładzicach.

Ilość odpadów komunalnych (kod 20 03 01) odebranych przez firmę REMONDIS i przewiezionych na Składowisko Odpadów Komunalnych Jadwinówka wynosiła w latach:

- 2008 676,98 Mg
- 2009 777,27 Mg
- 2010 311.60 Mg

Sposób postępowania D5, R14.

Ilość odpadów odebranych selektywnie w 2010 r.:

• metale żelazne, kod 16 01 17	50 Mg
• metale nieżelazne, kod 16 01 18	5 Mg
• tworzywa sztuczne, kod 16 01 19	1 Mg
• papier i tektura, kod 19 21 01	10 Mg
• zużyte opony, kod 16 01 03	6 Mg

Ilość wysegregowanych odpadów corocznie zwiększa się co świadczy, że wzrasta świadomość ekologiczna mieszkańców gminy. Na terenie gminy Ładzice stwierdzono występowanie tzw. dzikich wysypisk odpadów, jeden „mogilnik” jest obecnie w likwidacji przez Zarząd Województwa Łódzkiego.

Na terenie gminy brak składowiska odpadów, wszystkie zbierane odpady są składowane na składowisku w Jadwinówce.

Odzysk i unieszkodliwienie odpadów komunalnych

Podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych powstałych na terenie gminy Ładzice jest składowanie (D5). Odpady te zebrane w formie wymieszanej są umieszczane na zorganizowanym składowisku odpadów komunalnych zlokalizowanym w miejscowości Jadwinówka gmina Radomsko, które jest administrowane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Radomsku.

Gmina Ładzice nie posiada własnego zorganizowanego składowiska odpadów, ani jakiegokolwiek innej instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Zbiórki odpadów z pojemników rozstawionych na posesjach i ich wywozu na składowisko Jadwinówka dokonują dwie firmy posiadające zezwolenie Wójta Gminy na odbiór odpadów komunalnych: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Radomsku i „REMONDIS” Sp. z o.o. Oddział Częstochowa (Filia Radomsko).

Wyselekcjonowane odpady zbierane są do pojemników o pojemności 1,10 m³ każdy, które ustawione są w miejscach publicznych (sołectwach).

Odpady te odbiera firma „PAMAR” Sp. z o.o. Z.P.Ch. w Warszawie Zakład Gospodarki Odpadami, ul. Mickiewicza 47 Barczkowie, miejscowość Kamieńsk i przekazuje firmom do odzysku (R14) materiałów.

Ponadto część odpadów komunalnych bez zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi środowiska jest wykorzystywana (odzyskiwana) na własne gospodarcze potrzeby ich wytwórców.

Odzyskiem takim objęte są odpady:

R1 — wykorzystywane jako paliwo do opalania w piecach, kotłach co. (papier i tektura, odpady drewna i opakowań z drewna, odpady kuchenne biodegradowalne).

NIESTETY WBREW PRZEPISOM — spalane są również różne opakowania z tworzyw sztucznych po środkach żywności, napojach, środkach chemii gospodarczej.

R3 — recykling biologiczny (kompostowanie odpadów) odpadów takich jak: odpady kuchenne, trawy, liście itp.).

R4 — recykling metali (puszki po napojach, złom stalowy i kolorowy powstający z zużytego sprzętu domowego w tym urządzeń elektrycznych) poprzez odsprzedaż do punktów skupu złomu — jako materiał bardzo chętnie skupowany nawet systemem objazdowym.

R14 — inne działania (polegające na wykorzystaniu materiałów) jak: popioły i żużle paleniskowe, grzyzy do ulepszania nawierzchni dróg gospodarczych, utwardzania placów i obejść zagrodowych.

Łączna masa odpadów gospodarczo odzyskanych i wykorzystanych prawidłowo szacowana jest na 60% wytworzonej ilości odpadów komunalnych. Pozostała znacząca ilość odpadów pozostaje poza zorganizowanym systemem zbiórki bądź gospodarczym wykorzystaniem. Odpady te stanowią źródło zaśmiecania obszaru gminy i zanieczyszczenia środowiska. Odpady te przetrzymywane są w obrębie nieruchomości ich wytwórców, bądź usuwane są w różne niedozwolone miejsca, jako odpady porzucone.

3.2. Odpady inne niż niebezpieczne

Przez odpady inne niż niebezpieczne rozumieć należy odpady inne niż komunalne, powstanie których jest związane z działalnością usługowo-produkcyjną prowadzoną przez podmioty gospodarcze. W grupie wytwarzanych odpadów przez sektor gospodarczy znajdują się również odpady niebezpieczne. Zgodnie z definicją podaną w ustawie o odpadach — odpady niebezpieczne są to odpady należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście A załącznika Nr 2 oraz posiadające właściwości wymienione w załączniku Nr 2 i 4 do ustawy i zawierające którykolwiek składnik wymieniony w załączniku Nr 3. Ilość, rodzaj odpadów przemysłowych są pochodnymi prowadzonych działalności gospodarczych. Gmina Ładzice ma charakter rolniczy, brak jest dużych zakładów, dominują drobne podmioty usługowe i produkcyjne. Wytwarzane odpady pochodzą z przemysłu rolno-spożywczego, przetwórstwa drewna i produkcji wyrobów z drewna, zakładów wytwarzających różne wyroby metalowe, warsztatów napraw sprzętu rolniczego, pojazdów samochodowych oraz obsługi technicznej taboru samochodowego. Gospodarka odpadami innymi niż niebezpieczne jest na znacznie wyższym poziomie niż w sektorze komunalnym.

3.3. Odpady z rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego

Wytwarzane w tym sektorze gospodarczym odpady pochodzą z ubojni, przetwórci owocowo-warzywnej oraz produkcji rolniczej podstawowej. Podmiotem gospodarczym wytwarzającym odpady jest masarnia „Smak Tradycyjny” Przemysław Kowalski, Radziechowice Drugie 16A. Odpady z w/w zakładu odbierane są przez firmę „JASTA” Sp. z o.o. ul. Pawłowska 4 z Piotrkowa Trybunalskiego.

W produkcji rolniczej podstawowej stosowane są bardzo oszczędnie agrochemikalia. Odpady tych środków jako niebezpieczne uwzględniono w bilansie odpadów komunalnych jako strumień odpadów niebezpiecznych.

3.4. Odpady z przetwórstwa drewna i produkcji mebli

Odpady wytwarzane w tym sektorze gospodarki pochodzą z tartaków przetwarzających drewno oraz stolarni produkujących meble, stolarkę, świadczących różne usługi.

Największym tego typu jest zakład mebli MEBIN Stolarstwo Import- Export Andrzej Binkowski w miejscowości Stobiecko Szlacheckie.

Pozostałe odpady to:

• drewno odpadowe, kod 15 01 03	64 Mg
• odpady z włókien tekstylnych, kod 15 02 02	0,284 Mg
• szkło, kod 15 01 07	0,240 Mg
• opakowania z papieru i tektury, kod 15 01 01	0,408 Mg
• opakowania z tworzyw sztucznych, kod 15 01 02	0,878 Mg

Można zakwalifikować jako odpady przyjazne środowisku (03 01 05)

Inne odpady, takie jak:

- opakowania po farbach i lakierach, kod 15 01 10 5,348 Mg
- opakowania po substancjach niebezpiecznych, kod 15 10 10 1,514 Mg
- sorbenty i materiały filtracyjne, kod 15 02 02 0,927 Mg
- trociny i wióry zawierające substancje niebezpieczne, kod 7,231 Mg
- zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy, kod 16 02 13 0,037 Mg

Odpady odbierane są przez firmę REMONDIS w Radomsku.

Odpady są zbierane i magazynowane na placach ich wytwórców. Odpady drewna, wiórów, kory, trocin itp. w całości są gospodarczo wykorzystane jako opał itp. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi jest niezadowalająca, odpady te kierowane są do odpadów komunalnych, bądź są przetrzymywane u ich wytwórców.

3.5. Odpady z kształtowania oraz mechanicznej obróbki metali

Zaliczane tu odpady powstają w zakładach produkujących różne wyroby metalowe np. piece c.o. ruszta piecowe, kwietniki i różną galanterię metalową, burty samochodowe, ogrodzenia itp.

Odpady zbierane są i magazynowane na placach ich wytwórców. Oszacowana ilość wytworzonych w 2009 r. odpadów w tej grupie wynosi ok. 50 Mg w tym 0,2 Mg odpadów nieżelaznych. Powstałe 1,4 Mg odpadów jako odpady: (120101) z toczenia i piłowania, odpady spawalnicze (120113) jako złom zostały sprzedane jednostkom handlowym. Wytworzono 0,2 Mg odpadów niebezpiecznych jako: odpady farb i lakierów (080111) i odpady z odłuszczenia zawierające substancje niebezpieczne (110113).

3.6. Pozostałe odpady inne niż komunalne

Odpady te wytwarzają filie przedsiębiorstwa produkującego płyty styropianowe „BARDA” Sp. z o.o. w Radomsku mieszące się w miejscowości Jedlno I gmina Ładzice.

Tabela 4

Odpady niebezpieczne

Rodzaj odpadów	Kod odpadów	Ilość odpadów dopuszczonych do wytworzenia w ciągu roku [Mg]
Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	13 02 08	5,000
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	15 01 10	10,000
Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym olejowe nieujęte)	15 02 02	2,000

w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. z PCB)		
Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (lampy fluorescencyjne)	16 02 13	1,000
Baterie i akumulatory ołowiowe	16 06 01	5,000

Tabela 5
Odpady inne niż niebezpieczne

Rodzaj odpadów	Kod odpadów	Ilość odpadów dopuszczonych do wytworzenia w ciągu roku [Mg]
Odpady tworzyw sztucznych	07 02 13	50,00
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	100101	50,00
Odpady z toczenia i piłowania żelaza i jego stopów	12 01 01	50,00
Cząstki i pyły żelaza i jego stopów	12 01 02	10,00
Odpady spawalnicze	12 01 13	1,00
Zużyte materiały szlifierskie inne niż wymienione w 12 01 20	12 0121	1,00
Opakowania z papieru i tektury	15 0101	5,00
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 0102	50,00
Opakowania z drewna	15 01 03	10,00
Opakowania z metali	15 0104	50,00
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 0106	10,00
Opakowania ze szkła	15 0107	2,00
Opakowania z tekstyliów	15 01 09	20,00
Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np, szmaty, ścierki)	15 02 03	0,70

3.7. Odpady z diagnozowania leczenia i profilaktyki medycznej (kod 1801) i weterynaryjnej (kod 1802)

Odpady te generowane są przez służbę zdrowia oraz lecznicę weterynaryjną. Również do tych odpadów należą odpady z pozostałości domowego leczenia (opatrunki, podawane insuliny, termometry, farmaceutyki) lecz tę masę odpadów uwzględniono w grupie odpadów komunalnych. Skład odpadów jest bardzo zróżnicowany. Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego odpady te dzielimy na:

- odpady bytowo-gospodarcze niestanowiące zagrożenia (zmiotki, makulatura, szmaty, resztki pokonsumpcyjne),
- odpady specyficzne, które ze względu na swój charakter zanieczyszczenia drobnoustrojami mogą stwarzać zagrożenia dla ludzi i środowiska (zużyte materiały opatrunkowe, sprzęt jednorazowego użytku, materiał biologiczny, inne odpady),
- odpady specjalne (substancje radioaktywne, pozostałości cytostatyków i cytotoksyków, przeterminowane środki farmaceutyczne, uszkodzone termometry, odpady srebronośne).

Odpady weterynaryjne to odpady powstające w związku z badaniami i leczeniem zwierząt.

Wytwórcami tych odpadów są:

- Gminny Ośrodek Zdrowia w Ładzicach,
- Prywatna Praktyka Lekarsko-Weterynaryjna Bożena Kowalska, Radziechowice Drugie 16
- Apteka Azalia, ul. Ogrodowa, Ładzice

W roku 2010 wytworzono następujące ilości odpadów:

• medyczne zakaźne, kod 18 01 03	117 kg
• medyczne niebezpieczne, kod 16 02 13	4 kg

Odpady są u wytwórców gromadzone w specjalnych pojemnikach, zabezpieczone przed dostępem osób postronnych.

Odpady odebrały własnym transportem do unieszkodliwienia firmy, z którymi wytwórcy mają zawarte umowy np. z Lecznicy Lekarsko-Weterynaryjnej odpady zakaźne weterynaryjne w ilości 105 litrów zostały odebrane przez firmę REMONDIS w Radomsku.

Gospodarka odpadami wytwarzanymi przez wymienione podmioty jest prawidłowa.

3.8. Ustabilizowane komunalne osady ściekowe (kod 19 08 05)

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach definiuje, że przez komunalne osady ściekowe rozumie się pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych. W gminie Ładzice brak oczyszczalni ścieków przemysłowych, jest jedna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków o wydajności 300 m³/24 h oddana w trwały zarząd Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Ładzicach W oczyszczalni tej w 2010 r. wytworzono 21 Mg ustabilizowanych osadów

ściekowych (19 08 05), które w całości wykorzystano gospodarczo do celów rolniczych jako nawóz do użyźniania gleb.

W gminie są skanalizowane 3 miejscowości: Ładzice, Radziechowice Pierwsze i Radziechowice Drugie.

3.9. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i drogowych (kod 1701)

Odpady tego typu powstają w toku prac budowlanych, remontowych i rozbiórkowych w budownictwie i drogownictwie. Różnorodność typów i rodzajów odpadów z tego sektora oraz fakt, że powstają one w wielu dziedzinach gospodarki komunalnej, budowlanej, w rolnictwie itp. powoduje znaczne rozproszenie źródeł ich wytwarzania i trudności w zbilansowaniu. Strumień odpadów generowany w toku tych źródeł tworzą:

- materiały i elementy budowlane o charakterze ceramicznym jak: cegły, pustaki, beton, tynki, płyty, dachówki;
- odpady drewna budowlanego, szkła i tworzyw sztucznych;
- odpady papy, smoły, asfaltu;
- złom stalowy i kolorowy;
- odpady zawierające azbest (płyty izolacyjne, pokrycia dachowe);
- gleba i ziemia z wykopów.

Asortyment i masa wytwarzanych odpadów wynika z rozmiarów i rodzajów wykonywanych robót. Zakres wykonywanych inwestycji drogowych jest skromny i polega na ulepszaniu ich nawierzchni.

Zatem roboty te generują odpady gleby i ziemi, które są wykorzystane do równania terenu. Rozmiary rozbiórek i nowego budownictwa kubaturowego są niewielkie, a prowadzone budowy z użyciem drogiej jakości materiałów o odpowiedniej jakości generują mało odpadów. Biorąc powyższe pod uwagę, do oszacowania ilości wytwarzanych w gminie odpadów przyjęty w KPGO wskaźnik nagromadzenia odpadów (40 kg/M/rok) skorygowano do wysokości 15 kg/M/rok.

Zatem oszacowana masa wytworzonych w 2010 r. odpadów na obszarze gminy Ładzice wynosi ok. 74 Mg.

Wytwarzane odpady takie jak: złom stalowy i kolorowy, drewno budowlane, materiały ceramiczne (gruzy, cegły, pustaki itp.), gleba i ziemia z wykopów są wykorzystane gospodarczo w sposób nie zagrażający środowisku. Masę zagospodarowanych odpadów szacuje się na 80% wytworzonych. Odpadami trudnymi w wykorzystaniu są odpady szkła, papy, tworzyw sztucznych i innych drobnych elementów. Odpady te stanowią 20% wytwarzanych i są w części kierowane do odpadów komunalnych oraz przetrzymywane u ich wytwórców. Odpady te są potencjalnym źródłem zanieczyszczenia środowiska. Na terenie gminy nie używa się obecnie azbestu. Obecny sposób gospodarowania odpadami budowlanymi nie można uznać za zalecany do dalszego stosowania. Powinien być opracowany i wdrożony nowoczesny, spójny i efektywny system ich gospodarki o zasięgu wykraczającym obszar gminy.

3.10. Zużyte nienadające się do użytku pojazdy, zużyte opony (kod 16 01 06)

Rozwój motoryzacji wywołuje niekorzystne skutki w środowisku naturalnym. Jednym z problemów jest zagadnienie gospodarowania powstającymi odpadami (grupa 1601) wraków samochodowych oraz ogumienia. Wraki samochodów zawierają złom stalowy, złom metali nieżelaznych, zużyte oleje, płyny chłodnicze, zużyte akumulatory, opony, szkło, tworzywa sztuczne itp. Większość tych elementów można odzyskać z odpadów jako cenny surowiec wtórny. Szacuje się, że 85% masy wyeksploatowanych pojazdów stanowią materiały kwalifikujące się do recyklingu tj.: złom, opony i guma, oleje, szkło, filtry olejowe, płyny hamulcowe i chłodnicze. Ilość wraków samochodów jest trudna do oszacowania z uwagi na brak odpowiednich danych z tego zakresu. Ilość zużytych opon ok. 6 Mg.

Masa powstałych odpadów została uwzględniona w bilansie odpadów komunalnych (odpady wielkogabarytowe, odpady niebezpieczne oraz przemysłowych (odpady przemysłowe pozostałe).

Na terenie Gminy funkcjonują 3 firmy zajmujące się zbiórką, magazynowaniem i demontażem wraków samochodowych:

1. WTÓRMEX, ul. Św. Rozalii 11 w Radomsku (skup złomu w Stobiecku Szlacheckim),
2. Auto Serwis Kotlarek Stobiecko Szlacheckie 23a gmina Ładzice,
3. Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „ROLMOBUD” Jan Sosnowicz — surowce wtórne, złom.

Problemem pozostaje zużyte ogumienie wycofane z eksploatacji. W gminie brak jest zakładów zbiórki i zagospodarowania zużytego ogumienia.

Rozwiązanie zagadnienia gospodarki ogumieniem wycofanym z eksploatacji wykracza poza obszar gminy. Problem mógłby być rozwiązany poprzez odzysk energii tj. termiczne unieszkodliwienie w instalacji np. Cementowni „Warta” w Działoszynie.

3.11. Odpady opakowaniowe (kod 15 01 06)

Zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 63 poz. 638 z późn. zmianami) — odpady opakowaniowe to wszystkie opakowania w tym opakowania wielokrotnego użytku wycofane z ponownego użytku stanowiące odpady w rozumieniu przepisów o odpadach z wyjątkiem odpadów powstających w procesie produkcji opakowań (art. 3 ust. 3). Są to zatem opakowania uprzednio wprowadzone na rynek, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do pozbycia których jest zobowiązany. Na terenie gminy Ładzice odpadami tymi są opakowania: z papieru i tektury, tworzyw sztucznych, szkła, blachy (stalowej, aluminium) i wielomateriałowe.

Odpady te stanowią surowce wtórne, z których najłatwiejszy do segregacji, pozyskiwania jest złom stalowy jako towar bardzo poszukiwany. Ilość odpadów z papieru i tektury pozostających do zagospodarowania jest zdeterminowana istniejącym systemem ogrzewania na wsi. Odpady z papieru i tektury są źródłem energii na wsi, są w znacznym stopniu wykorzystywane jako paliwo w piecach co. i paleniskach domowych. Odpady z tworzyw naturalnych termoplastycznych (PET) są łatwe do wykorzystania, trudnymi są wyroby z PCV i te powinny być poddawane przemiałowi przemysłowemu. Szkło stanowi cenny surowiec dla przemysłu.

3.12. Odpady biodegradowalne

Według ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, odpady biodegradowalne to odpady ulegające rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów. Do odpadów ulegających biodegradacji w strumieniu odpadów komunalnych na terenie gminy Ładzice zalicza się odpady domowe oraz odpady z terenów zieleni. Odpady z gospodarstw domowych obejmują odpady organiczne pochodzenia roślinnego oraz części odpadów pochodzenia zwierzęcego. Odpady z terenów zieleni obejmują trawy, listowie drzew i krzewów, popielegnacyjne i poużytkowe części roślin z polowej i szklarniowej uprawy warzyw, rozdrobnione gałęzie drzew i krzewów. Stanowią je również odpady z cmentarzy pozbawione szkła, metali, tworzyw sztucznych itp. Łącznie masa ta stanowi odpady biodegradowalne, które trafiają lub mogą trafić na składowisko odpadów. Odpady te są dobrym surowcem do produkcji kompostu i powinny być segregowane u źródła powstawania oraz zagospodarowane użytecznie.

Ilościowo określono odpady biodegradowalne dla następujących grup:

- odpady zielone (z ogrodów i parków) — 25,15 Mg
- odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień zmieszanych odpadów komunalnych — 162,3 Mg
- papier i tektury — 88,53 Mg
- odzież i tekstylia (z materiałów naturalnych) — 7,37 Mg

Ogółem 283,35 Mg

Oszacowana masa odpadów biodegradowalnych wytworzonych w gminie Ładzice w 2010 r. wznosi 283,35 Mg tj. 34 % odpadów komunalnych. Część tych odpadów jest użytecznie wykorzystana do produkcji kompostu metodami indywidualnymi.

3.13. Odpady niebezpieczne

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach definiuje, że odpadami niebezpiecznymi są odpady należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście A załącznik Nr 2 do tej ustawy oraz posiadające właściwości wymienione w załączniku Nr 4 i Nr 2 i zawierające którykolwiek ze składników wymienionych w załączniku nr 3. Odpady te powstają w procesach przemysłowych, usługach, w rolnictwie, a także stanowią część odpadów komunalnych. Źródła wytwarzania odpadów niebezpiecznych są bardzo rozproszone co stwarza określone trudności przy bilansowaniu ich strumieni. Oszacowaną ilość odpadów niebezpiecznych wytworzonych na obszarze gminy Ładzice w 2003 r. określono na 17,58 Mg ogółem w tym: 10,08 Mg w strumieniu odpadów komunalnych i 7,5 Mg w odpadach innych niż komunalne.

Wśród najważniejszych grup odpadów niebezpiecznych obecnych w opadach komunalnych są:

- odpadowe oleje (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05 i 12) — grupa 13,
- baterie i akumulatory (200119) łącznie z 160601, 160602 lub 160603,
- środki ochrony roślin (00219),
- lampy fluorescencyjne i inne zawierające rtęć (200121),

- leki cytostatyczne i cytotoksyczne (200121),
- farby, tusze, kleje i szczeliwa (200127),
- detergenty zawierające substancje niebezpieczne (200129),
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające substancje niebezpieczne (200135),
- urządzenia zawierające freony (200123).

Odpady niebezpieczne poza akumulatorami kwasowymi, odpadowymi olejami, odpadami wielkogabarytowymi zbierane są razem z głównym strumieniem odpadów komunalnych. Gospodarka odpadami komunalnymi została wcześniej przedstawiona.

Rodzaje i ilości odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w przemyśle, usługach tj. poza sektorem komunalnym przedstawiono przy analizie poszczególnych grup wytwórców odpadów. Należycie przedstawia się gospodarka odpadami medyczo-weterynaryjnymi, 97,9% przekazano do unieszkodliwienia. Gospodarka pozostałymi odpadami niebezpiecznymi nie jest zadowalająca. Odpady te poza akumulatorami kwasowymi, olejami odpadowymi i odpadami wielkogabarytowymi najpowszechniej trafiają do ogółu odpadów komunalnych, bądź pozostają w magazynowaniu u wytwórców.

3.14. Wybrane grupy odpadów

Oleje odpadowe (z wyłączeniem olejów jadalnych i grup 05, 12) — grupa 13.

Odpadami tymi są zużyte (przepracowane) oleje silnikowe, przekładniowe, smarowe, maszynowe i hydrauliczne. Są powszechnie wytwarzane przez osoby fizyczne jako użytkowników pojazdów, urządzeń, bazy transportowe oraz zakłady naprawcze. Warunkiem prawidłowego zagospodarowania tych odpadów jest ich zbiórka w miejscu powstawania i odbiór celem przekazania do zakładów unieszkodliwiania (odzysku). Odpady te ujęto w bilansie odpadów komunalnych i innych niż komunalne. Sumaryczna masa tych odpadów jest trudna do oszacowania. W gminie Ładzice brak jest zorganizowanego systemu zbiórki i odbioru tych odpadów. Część odpadów zużywana jest w sposób zagrażający środowisku (wylewana do ziemi, używana do konserwacji) lecz zasadnicza ilość jest przetrzymywana (magazynowana) u wytwórców. Niezbędne jest utworzenie gminnego punktu zbiórki tych odpadów.

Baterie i akumulatory

Baterie i akumulatory stanowią powszechne, przenośne źródła prądu. Występują w postaci mało i wielkogabarytowej. Akumulatory wielkogabarytowe to akumulatory kwasowo-olowiowe i nikłowo-kadmowe. Baterie i akumulatory małogabarytowe to baterie alkaliczne, litowe, manganowe, srebrne, akumulatory nikłowo-kadmowe i litowe. Odpady baterii i akumulatorów tworzą szeroki asortyment odpadów z tym, że akumulatory ołowiowo-kwasowe (grupa 1606) stanowią odpad niebezpieczny z uwagi na ołów i kwas siarkowy. Rozproszenie źródeł wytwarzania tych odpadów jest ogromne, gdyż praktycznie każdy te odpady wytwarza (gospodarstwa domowe, zakłady). Akumulatory ołowiowo-kwasowe są przekazywane do zakładów unieszkodliwiania przez warsztaty naprawcze, indywidualnych użytkowników do sklepów przy zakupie nowych. Pozytywny wpływ na takie zachowanie użytkowników akumulatorów ma obowiązująca ustawa o opłacie produktowej i depozyto-

wej. Baterie i akumulatory małowabarytowe nie są zbierane selektywnie, mieszane z innymi trafiają do ogółu wytwarzanych odpadów. Ilość tych odpadów nie sposób oszacować.

Odpady zawierające PCB

Substancje zawierające PCB występują na obszarze gminy w urządzeniach (stacje transformatorowe) należących do energetyki zawodowej. Na obszarze gminy Ładzice urządzenia te nie są rozbierane i naprawiane.

Pestycydy

Na obszarze gminy Ładzice zlokalizowany jest jeden mogilnik, w którym mogą występować środki ochrony roślin. Problematyka odpadów środków ochrony roślin związana jest z dystrybucją i ich stosowaniem w rolnictwie, ogrodach przydomowych. Odpadami są również opakowania po tych środkach. Z uwagi na wysokie ceny środków, przeterminowaniu ulegają niewielkie ilości tych z bieżącego stosowania. Niewielkie ilości tych odpadów trafiają wprost do odpadów komunalnych. Odpady te uwzględniono w masie odpadów komunalnych jako strumień odpadów niebezpiecznych. W praktyce nie funkcjonuje możliwość zdania do jednostek handlu opakowań po zużytych środkach ochrony roślin.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Ogromny postęp techniczno-technologiczny i rozwój konsumpcyjnego stylu życia, pociągnęły za sobą wzrost produkcji i podaży sprzętu elektronicznego i elektrycznego. Urządzenia te jako nowoczesne i energooszczędne wypierają z użytkowania sprzęt dotychczas używany. Powoduje to zwiększone powstawanie odpadów elektrycznych i elektronicznych. Złom z tego sprzętu można podzielić na takie grupy jak:

- urządzenia radiowo-telewizyjne,
- sprzęt komputerowy,
- urządzenia z gospodarstw domowych (odkurzacze, pralki, lodówki itp.).

Najbardziej niebezpiecznymi substancjami w tych odpadach są ołów, rtęć, kadm, chrom, substancje chlorowcowane, bromowane, obniżające palność, arsen i azbest. W urządzeniach chłodniczych znajduje się freon, zubożający warstwę ozonową powietrza.

Odpady tych urządzeń uwzględniono w masie odpadów komunalnych (odpady wielkogabarytowe), ich ilość ma tendencje wzrastające. Na obszarze gminy, w rejonie brak jest zorganizowanego systemu zbiórki i odbioru tych odpadów. Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne są przetrzymywane u ich właścicieli, część jest zbywana jako złom.

3.15. Azbest i wyroby zawierające azbest

Najważniejszymi wyrobami zawierającymi azbest jako substancję niebezpieczną są:

- wyroby azbestowo- cementowe (rury, płyty okładzinowe i elewacyjne, dekarские) zawierające 10–35% azbestu,
- wyroby izolacyjne (do kotłów parowych, zbiorników, przewodów rurowych, ubrań i tkanin ognioodpornych — wata, sznury, włóknina, taśmy itp.) zawierające 75–100% azbestu,
- wyroby uszczelniające (tektury, płyty azbestowo- kauczukowe, szczeliwa plecione),

- wyroby cierne (okładziny cierne, taśmy hamulcowe),
- wyroby hydroizolacyjne (lepiki asfaltowe, asfalty drogowe uszlachetnione, papa dachowa, płytki podłogowe zawierające 20–40% azbestu).

W Polsce blisko 90% azbestu zgromadzone jest w wyrobach budowlanych w tym przede wszystkim w postaci płyt azbestowo- cementowych. Na obszarze gminy głównym zagrożeniem są pokrycia dachowe z płyt azbestowo- cementowych.

Przeprowadzono przez pracowników Urzędu Gminy Ładzice wstępne rozpoznanie ilości wyrobów zawierających azbest. Według stanu na dzień 31.12.2008 r. szacuje się, że na obszarze gminy na budynkach mieszkalnych i gospodarczych znajduje się **około** 245796 m² wyrobów zawierających azbest.

Pokrycia te pochodzą począwszy od lat sześćdziesiątych, stanowią potencjalne źródło odpadów niebezpiecznych. Zgłoszone ilości płyt azbestowo- cementowych nie w pełni odzwierciedlają stan faktyczny, gdyż nie wszyscy informację złożyli. Inwentaryzacja dalej będzie prowadzona. Obserwuje się brak zainteresowania właścicieli obiektów budowlanych zdejmowaniem płyt azbestowo- cementowych z dachów z przyczyn finansowych. Problem azbestu istnieje i nie będzie mógł być rozwiązany bez zewnętrznego wsparcia finansowego użytkowników tych wyrobów.

Wykaz firm zajmujących się usuwaniem azbestu został wywieszony na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy.

4. Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Gmina Ładzice poza jedyną, niewielkiej wydajności mechaniczno-biologiczną oczyszczalnią ścieków, nie posiada jakiegokolwiek instalacji z zakresu gospodarki odpadami. Brak jest składowiska, sortowni, spalarni czy kompostowni.

Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbiórki, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów

Zezwolenie Wójta Gminy Ładzice na prowadzenie działalności w zakresie zbierania i transportu odpadów komunalnych posiadają:

- „REMONDIS” Sp. z o.o. Oddział Częstochowa ul. Radomska
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Radomsku

Odpady komunalne z pojemników odbierane są jeden raz w miesiącu i wywożone specjalistycznymi samochodami na składowisko odpadów komunalnych Jadwinówka, gm. Radomsko.

Segregowane odpady surowców wtórnych na terenie gminy Ładzice prowadzi firma „PAMAR” Sp. z o.o. w Warszawie Zakład Gospodarki Odpadami Barczkowice gm. Kamieńsk.

5. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

5.1. Zmiany demograficzne

Do prognozy zmian demograficznych ludności gminy Ładzice w latach: 2012 2014 i 2016 wykorzystano prognozy demograficzne przyjmując liczbę mieszkańców tj. 4932 osoby w roku 2010.

Tabela 6

Prognoza zmian liczby ludności gminy Ładzice w latach 2016–2016

Lata	Prognozowana liczba ludności	Wskaźnik liczby ludności w stosunku do 2008 r. [%]
2012	4.872	99,78
2014	4.812	97,57
2016	4.752	96,35

5.2. Prognozy ilości wytwarzanych odpadów komunalnych

Do obliczeń prognozy ilości wytwarzanych odpadów komunalnych przyjęto następujące założenia:

- Nie będą następowały istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych;
- Wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów na jednego mieszkańca wsi kształtował się będzie na poziomie 0,5% w skali roku;
- Wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów, z obecnych 1% (w stosunku do całości wytworzonych odpadów) do 10% w 2010 roku i 20% w roku 2018;
- Ilość pozostałych odpadów komunalnych z grupy 20 wzrastać będzie średnio o 1% w skali roku.

Na prognozowane ilości wytwarzanych odpadów komunalnych wpływać będzie liczba mieszkańców gminy, zmiany w poziomie dochodów ludności oraz zmiany jednostkowych wskaźników emisji odpadów. Prognozę zmiany wskaźników emisji wykonano w oparciu o wskaźniki zamieszczone w PGOWL 2011. Założono roczne zmiany emisji poszczególnych wskaźników na poziomie 1%.

Prognozowane ilości odpadów komunalnych w latach 2012, 2014 i 2016 zostały obliczone na podstawie zamieszczonych w opracowaniu procentowych wskaźników zmian ludności przy uwzględnieniu rocznych wskaźników zmiany emisji odpadów. Jako bazę przyjęto rok 2010.

- 2012 r. $0,9978 \times 838,44 \times 1,02 = 853,32 \text{ Mg}$

- 2014 r. $0,9757 \times 838,55 \times 1,02 = 849,23 \text{ Mg}$
- 2016 r. $0,9635 \times 849,23 \times 1,02 = 834,60 \text{ Mg}$

Tabela nr 7

**Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych na terenie gminy Ładzice
(według PGOWL 2011)**

Lp.	Nazwa	2012	2014	2016
1	Odpady komunalne segregowane	17,07	16,98	16,70
2	Odpady zielone z ogrodów i parków	26,60	25,48	25,00
3	Nieselegrowane (zmieszane odpady komunalne, w tym:	751,00	747,32	734,45
3.1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	135,20	134,50	132,20
3.2	Odpady zielone	30,00	29,90	29,38
3.3	Papier i tektura	90,12	89,68	88,14
3.4	Opakowania wielomateriałowe	22,53	22,40	22,00
3.5	Tworzywa sztuczne	90,12	89,68	88,14
3.6	Szkło	60,00	59,96	58,75
3.7	Metale	37,55	37,36	36,70
3.8	Odzież i tekstylia	7,50	7,47	7,34
3.9	Drewno	15,00	14,94	14,70
3.10	Odpady niebezpieczne	7,50	7,47	7,34
3.11	Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	255,34	254,10	249,70
4	Odpady z targowisk	8,53	8,49	8,34
5	Odpady z oczyszczania ulic i placów	17,06	17,00	16,70
6.	Odpady wielkogabarytowe	34,12	34,00	33,36
	Razem	853,32	849,23	834,60

5.3. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji

Tabela 8

Prognoza wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji

Lp.	Składniki odpadów	Ilość odpadów w Mg		
		2012 rok	2014 rok	2016 rok
1	Odpady ulegające biodegradacji	230,00	235,00	250,00

Według Krajowego planu gospodarki odpadami 2011 w gminnym planie gospodarki odpadami, do obliczenia bazowej ilości odpadów ulegających biodegradacji przyjmuje się ilość wytworzonych odpadów z 1995 roku, przyjmując, że na terenach wiejskich odpadów tych wytwarzanych było 47 kg/mieszkańca rocznie oraz liczbę mieszkańców w danej jednostce organizacyjnej w tym roku.

Przyjęto, że gminę Ładzice w roku 1995 zamieszkiwało ok. 5120 osób.

Uwzględniając powyższe dane, można określić, że ilość wytworzonych na terenie gminy Ładzice odpadów ulegających biodegradacji w roku 1995 wynosiła 238,57 Mg.

Do 31 grudnia 2013 roku należy ograniczyć ilość składowanych odpadów ulegających biodegradacji o 50% w stosunku do roku 1995 tak, więc na terenie gminy Ładzice masa tych odpadów wynosiła będzie 119,28 Mg.

Do 31 grudnia 2020 roku natomiast można składować nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, która dla gminy Ładzice wynosi 83,50 Mg.

Na terenie gminy Ładzice nie planuje się budowy kompostowni odpadów.

Cele dla gminy Ładzice:

- Objęcie mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do roku 2014 tak w systemie kompostowni przydomowych jak i w systemie kompostowania w zorganizowanych, zbiorowych kompostowniach;
- Zmniejszenie ilości wszystkich rodzajów odpadów kierowanych na składowiska, a szczególnie ulegających biodegradacji zgodnie z zapisami ustawy o odpadach.

6. Założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami

6.1. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami

W celu doprowadzenia gospodarki odpadami do stanu zgodności z prawem przyjmuje się za konieczne:

- minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów,
- objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów, przez co wyeliminuje się niekontrolowane wprowadzenie odpadów komunalnych do środowiska
- podnoszenie poprzez edukację ekologiczną świadomości społecznej mieszkańców
- podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i ulegających biodegradacji

- rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych wraz ze zorganizowaniem punktów ich zbiórki.

Projektowany system gospodarki odpadami komunalnymi zakłada stopniowe dochodzenie do najwyższego pułapu.

Podstawowym kierunkiem zmian jest stopniowe rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, aż do dojścia segregacji „u źródła”. W międzyczasie należy zapewnić mieszkańcom pojemniki na takie gromadzenie odpadów np.: gminne punkty zbiórki odpadów niebezpiecznych, pojemniki na zbiórkę makulatury, szkła, tworzyw sztucznych. Przejściowo zbiórka odpadów opakowaniowych należy prowadzić poprzez sieci sołeckich punktów selektywnej zbiórki. Kolejnym krokiem porządkującym zbiórkę odpadów powinno być wprowadzenie systemu dwu-pojemnikowego „suche – mokre”. Najważniejszą zaletą takiego systemu to poprawa jakości i jednorodności frakcji zebranych odpadów, ułatwienie zbiórki (mniejsza liczba rodzajów odpadów do segregacji) i obniżka kosztów zbiórki, transportu i sortowania odpadów. System ten zapewni oddzielenie odpadów biodegradowalnych i ułatwi ich kompostowanie (realizacja planu redukcji odpadów kierowanych na składowisko).

Wysortowane odpady komunalne muszą zostać odebrane i zagospodarowane tj. poddane odzyskowi, unieszkodliwieniu, a na składowisko skierowane partie podlegające dalszemu sortowaniu i składowaniu jako nienadające się do przeróbki. Odbiór wysegregowanych odpadów, pozostałego asortymentu do końcowego sortowania powinien zapewnić podmiot posiadający zezwolenie Wójta Gminy na zbiórkę, transport i odbiór odpadów komunalnych. W stosunku do tych podmiotów Wójt Gminy określi wymagania jakie powinien spełnić przedsiębiorca ubiegający się o takie zezwolenie.

6.2. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Na obecnym etapie rozwoju gospodarczego ograniczenie ilości powstających odpadów komunalnych wydaje się niemożliwym. Tak samo nie ma szansy na ograniczenie ilości powstających odpadów medycznych i weterynaryjnych oraz osadów ściekowych. Jedyne szansę istnieją w zakresie odpadów przemysłowych tj. w sektorze gospodarczym usług i produkcji. Zapobieganie i ograniczanie powstawania odpadów jest najbardziej pożądaną strategią gospodarki odpadami. Zagadnienie zmniejszania ilości i toksyczności wytwarzanych odpadów jest wyraźnie podkreślane i traktowane priorytetowo w ustawodawstwie polskim i Unii Europejskiej. Jest jednym z postulatów Agendy XXI.

Zadanie ograniczenia produkcji odpadów jest zadaniem długofalowym i wymagającym szeregu działań. Wytwórcy odpadów przemysłowych powinni przestrzegać zawartej w ustawie o odpadach zasady stosowania takich surowców i materiałów oraz takich sposobów produkcji lub form usług, które zapobiegają powstawaniu odpadów lub pozwalają utrzymać na możliwie najniższym poziomie ich ilości, a także ograniczają negatywne oddziaływanie na środowisko lub zagrożenie życia, zdrowia ludzi.

Wytwórcy prowadzący działalność gospodarczą lub jednostki organizacyjne mają obowiązek stosować tę zasadę odnośnie wytwarzanych przez nich odpadów. Podmioty gospodarcze

powinny wprowadzać zasadę „Czystej Produkcji” (CP), która kładzie nacisk na ograniczenie zanieczyszczeń „u źródła” czyli w momencie ich powstawania w procesie produkcyjnym, aż do osiągnięcia ideału tj. produkcji bezodpadowej. „Czystą Produkcję” uzyskuje się poprzez zmianę postaw ludzkich, modernizację lub zmianę technologii i stosowanie know-how.

Inną metodą, której jednym z celów jest minimalizacja wytwarzania odpadów — to system zarządzania środowiskowego wg. norm ISO serii 1400. Norma ISO 14001 jest przydatna dla przedsiębiorców o dowolnym charakterze i wielkości. Ograniczenie ilości wytwarzania odpadów przemysłowych wymaga znajomości i prawidłowego z nimi postępowania przez przedsiębiorców przepisów ustawy o odpadach i innych przepisów wykonawczych.

Aby zapobiec szkodliwemu wpływowi odpadów na środowisko i zwiększyć przydatność do odzysku w tym recyklingu innych rodzajów odpadów, odpady niebezpieczne muszą być segregowane w miejscu ich powstawania (dotyczy wszystkich wytwórców). W stosunku do odpadów komunalnych musi być wdrożona dyrektywa Unii Europejskiej ograniczenia ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowiska.

Zatem niezbędne jest:

- dokonanie aktualizacji uchwalonego w dniu 20.02.2007 r. „Regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Ładzice;
- przeprowadzenie przez Urząd Gminy Ładzice edukacji ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami.

6.3. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbiórki, transportu, odzysku i unieszkodliwiania

Aktualnie system gospodarki odpadami jest słabo rozwinięty, a wiedza społeczeństwa z zakresu prawidłowego postępowania z odpadami niewystarczająca. Wdrożenie planu działań w zakresie przebudowy systemu gospodarki odpadami w gminie Ładzice wymaga przeprowadzenia bardzo szerokiej akcji edukacyjnej wśród mieszkańców.

W wyniku tej akcji społeczeństwo powinno zaakceptować i wdrożyć system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych i zaprzestać praktyk pozbywania się odpadów w miejsca niedozwolone lub spalania ich we własnych piecach grzewczych. Powszechna informacja społeczeństwa powinna dać efekt, że każdy rodzaj i każda ilość wytworzonych odpadów trafiać będzie do zorganizowanego systemu zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Obowiązek uczestniczenia w systemie zbiórki musi objąć 100% gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych. Obowiązek ten jako wynikający z art. 5 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach musi być egzekwowany przez Urząd Gminy w Ładzicach (art. 6 w/w ustawy).

6.4. Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów

Wymogi polskiego prawa ekologicznego oraz Dyrektywy 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów, ustalenia krajowego i wojewódzkiego planu gospodarki odpadami wymuszają podjęcie w gminnym planie gospodarki odpadami działań zmierzających do wydzielenia odpadów biodegradowalnych ze strumienia odpadów komunalnych i ich zagospodarowania poza składowaniem.

Działania te mają na celu stopniowe zmniejszanie strumienia odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowisko odpadów. Odpady biodegradowalne będą stopniowo zbierane selektywnie i w coraz większym stopniu unieszkodliwiane w kompostowniach indywidualnych oraz ewentualnie powiatowej, jeśli taka powstanie.

Prowadzona według założeń gminnego planu edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi wpłynąć powinna na wzrost świadomości ekologicznej wytwórców odpadów w tym wzroście wiedzy z zakresu prawidłowego prowadzenia kompostowni indywidualnych.

6.5. Projektowany system gospodarki odpadami

Obowiązujące przepisy — ustawa prawo ochrony środowiska oraz ustawa o odpadach wymagają gruntownej przebudowy systemu gospodarki odpadami — zarówno komunalnymi jak i przemysłowymi. Przebudowany system powinien uwzględniać podstawowe zasady gospodarki odpadami obowiązujące w krajach Unii Europejskiej, której Polska jest członkiem:

1. unikanie powstawania odpadów, ograniczenie ich ilości
2. selektywna zbiórka i selektywne gromadzenie odpadów
3. recykling materiałowy odpadów czyli maksymalny odzysk składników użytecznych
4. wykorzystanie odpadów jako źródła energii (recykling energetyczny)
5. ostateczne deponowanie w sposób bezpieczny dla środowiska

Dostosowanie systemu gospodarki odpadami jest procesem długofalowym. Niezbędne są zmiany zachowań społeczeństwa jako wytwórców odpadów. Wszyscy wytwarzający odpady obowiązani są postępować z nimi w sposób odpowiedni (gospodarstwa domowe, podmioty gospodarcze, jednostki publiczne). Plan gospodarki odpadami w gminie Ładzice określa założone do osiągnięcia cele w perspektywie do 2018 r. w tym w okresie krótkoterminowym do 2014 r. Z uwagi na stopień planu (plan gminny) projektowany system gospodarki odpadami uwzględnia w szczególności odpady komunalne z opakowaniowymi.

Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne (np. przemysłowe, medyczno-weterynaryjne, itd.) należy do obowiązków tych zakładów. Sposób postępowania z odpadami przemysłowymi określają wydane podmiotom zezwolenia na wytwarzanie odpadów a także ustawy: prawo ochrony środowiska, o odpadach.

Projektowany system ma na celu uporządkowanie zgodnie z przepisami — gospodarki odpadami w gminie Ładzice począwszy od ich zbiórki, segregowania po odzysk i unieszkodliwianie.

Uwzględniając potrzebę zmian i ustalenia planów gospodarki odpadami wyższego rzędu, plan gminny zakłada osiągnięcie następujących celów:

1. objęcie 100% mieszkańców gminy (wytwórców odpadów) zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych (wyegzekwowanie obowiązujących przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie) przez co wyeliminuje się niekontrolowane wprowadzanie odpadów do środowiska,
2. podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
3. rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych na cały obszar gminy wraz z podnoszeniem jej skuteczności,
4. wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych,
5. wprowadzenie selektywnej zbiórki wytwarzanych w odpadach komunalnych odpadów biodegradowalnych ze wspieraniem indywidualnego kompostowania odpadów domowych oraz odpadów z gospodarstw rolnych,
6. wprowadzenie selektywnej zbiórki wytwarzanych w odpadach komunalnych odpadów wielkogabarytowych i budowlanych,
7. dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Selektywna zbiórka odpadów stanowi pierwszy podstawowy element systemu gospodarki odpadami prowadzący do zwiększenia stopnia odzysku składników użytecznych oraz zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowiska.

6.6. System zbierania odpadów

Zbieranie odpadów jest obowiązkiem wszystkich ich wytwórców. Gromadzenie odpadów w miejscu powstawania stanowi pierwsze ogniwo systemu gospodarowania odpadami. Operacja ta powinna być krótkotrwała i mieć charakter przejściowy.

6.7. System zbierania odpadów komunalnych zmieszanych

System polega na gromadzeniu odpadów w miejscu powstawania — „u źródła”. W systemie tym zbierane są odpady, które nie zostały przekazane do selektywnej zbiórki. System taki jest także aktualnie stosowany. W miarę wprowadzania i rozszerzania selektywnej zbiórki odpadów, asortyment zbieranych odpadów zmieszanych będzie zawężany. Odpady zbierane są do indywidualnych ruchomych pojemników od 120 do 770 litrów wykonanych z tworzyw sztucznych oraz 1100 litrowych metalowych. Pojemniki podstawione są na poszczególnych posesjach przez podmiot odbierający odpady. System nie dopuszcza stosowania stałych

zbiorników ze względów sanitarnych i technicznych. Opróżniania pojemników podstawionych „przy krawężniku” dokonuje się odpłatnie raz w miesiącu lub częściej zgodnie z umową zawartą pomiędzy wytwórcą odpadów a podmiotem odbierającym odpady, który uzyskał zezwolenie gminy. Cały teren gminy stanowi jeden obszar zbiórki odpadów.

6.8. System zbierania odpadów opakowaniowych

Ustawy o odpadach, o utrzymaniu czystości i porządku w gminie wymagają prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów. Przyjęty system polega na gromadzeniu odpadów opakowaniowych „w sąsiedztwie” do zestawów pojemników ustawionych w najbardziej uczęszczanych miejscach poszczególnych sołectw.

Przyjmuje się, że zestawy są umieszczane w pobliżu sklepów spożywczych. Do punktów selektywnej zbiórki, odpady donoszone są przez ich wytwórców. Pojemniki odpadów wyselekcjonowanych opróżniane są dwa razy w miesiącu bądź częściej w razie ich pełnego napełnienia. Opróżniania dokonuje posiadający zezwolenie gminy — podmiot odbierający odpady komunalne, który następnie przekazuje do zakładów prowadzących ich recykling. W systemie tym zbierane są szkło białe i kolorowe oraz tworzywa sztuczne PET. System ten aktualnie jest stosowany i należy go kontynuować. Plan zakłada rozszerzenie ilości punktów zbiórki w gminie na wszystkie miejscowości.

W dalszej perspektywie przy znaczących postępach we wdrażaniu segregacji odpadów należy system zbiórki „w sąsiedztwie” zastąpić systemem zbiórki „u źródła” np. do worków na terenie każdej posesji.

6.9. System zbierania odpadów niebezpiecznych

Realizując obowiązek wynikający z ustawy o odpadach plan zakłada wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w gospodarstwach domowych w tym rolniczych. Odpady te pozostawione w strumieniu odpadów komunalnych ogółem powodują, że całość odpadów nabiera często cech odpadów niebezpiecznych, a produkty przerobu tych odpadów mają ograniczone możliwości wykorzystania (np. kompost). Odpady niebezpieczne należy gromadzić już u wytwórcy odrębnie z zachowaniem zasady rozdzielania składników różnych zwłaszcza tych, które przy połączeniu mogły by wchodzić w niekontrolowane reakcje chemiczne.

Oleje odpadowe (grupa 13)

Aktualnie w gminie Ładzice brak jest zorganizowanej zbiórki tych odpadów. Planowany system polega na zbiórce olejów mineralnych przepracowanych (pochodzenia naftowego) obejmujących oleje: silnikowe, przekładniowe, maszynowe oraz hydrauliczne. System polega na bieżącym gromadzeniu olejów w miejscach wytwarzania odrębnie jako płynne od pozostałych odpadów, we własnych pojemnikach, a następnie ich sprzedaż w punkcie zbiórki. System przewiduje utworzenie na obszarze gminy Ładzice jednego punktu zbiórki — skupu olejów. Punkt taki przy organizacyjnym wsparciu Urzędu Gminy Ładzice utworzyć należy na bazie podmiotu gospodarczego, prowadzącego sprzedaż olejów i paliw

(stacja paliw). Punkt ten skupywać powinien również zużyte oleje od pozostałych wytwórców odpadów. Zbierane z obszaru gminy oleje w tym z baz transportu, zakładów naprawczych przekazywane będą do sieci odzysku (regeneracji) na podstawie umowy zawartej przez podmiot z zakładem przerobu olejów.

Baterie i akumulatory

Akumulatory kwasowo-ołowiowe zbierane będą:

1. przez placówki handlu prowadzące ich sprzedaż, przy zakupie nowych jako obowiązek wynikający z ustawy o opłacie depozytowo-produktowej
2. skupowane jako złom użytkowy przez podmioty posiadające zezwolenie Starostwa Powiatowego w Radomsku na zbiórkę odpadów niebezpiecznych na terenie powiatu radomskiego.

Zbierane tym systemem akumulatory jednostki te przekazują do zakładów prowadzących recykling materiałowy. System ten aktualnie funkcjonuje i dalej będzie stosowany.

Baterie i akumulatory małogabarytowe zbierane będą w punktach ich zbiórki utworzonych na obszarze gminy Ładzice.

Punkty takie zorganizować należy przy szkołach oraz w sąsiedztwie np. sklepów o charakterze technicznym.

Punkty te zużyte baterie i akumulatory przyjmować będą bezpłatnie do specjalnych zamykanych pojemników. Odpady do tych punktów donoszone będą przez ich właścicieli w tym przez młodzież szkolną. Pojemniki z odpadów opróżniane będą raz w kwartale.

Przeterminowane lekarstwa

Niewykorzystane bądź przeterminowane leki oraz uszkodzone termometry rtęciowe pochodzące z gospodarstw domowych zbierane będą w punkcie zbiórki usytuowanym w budynku Gminnego Ośrodka Zdrowia w Ładzicach. Mieszkańcy gminy odpady te dostarczać będą bezpłatnie do specjalnego zamkniętego pojemnika, który opróżniany będzie raz w kwartale.

Środki ochrony roślin

System dotyczy zbiórki opakowań wielokrotnego użytku oraz odpadów opakowaniowych po środkach ochrony roślin (herbicydy, insektycydy, fungicydy) z bieżącego stosowania — pochodzących od gospodarstw domowych w tym rolniczych. Projektowany system zbiórki wynika z obowiązków nałożonych na sprzedawcę i nabywcę oraz producenta (importera) środków ochrony roślin. Obowiązki te określa ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. Na obszarze gminy Ładzice sprzedaż środków ochrony roślin prowadzone przez Gminną Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska” w Ładzicach.

Plan zakłada przyjmowanie bezpłatnie przez sprzedawców odpadów po środkach zdawanych przez nabywców. Odpady będą zbierane w punktach sprzedaży środków do pojemników przeznaczonych wyłącznie do tego celu.

Na sprzedawcy ciąży obowiązek przekazania zebranych odpadów po środkach do ich producentów (importerów).

6.10. System zbierania odpadów biodegradowalnych

Projektowany system zbierania ma umożliwić realizację Dyrektywy 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów tj. stopniowo ograniczać ilość kierowanych na składowiska. System zakłada, że odpady biodegradowalne będą zbierane selektywnie, odrębnie od pozostałych odpadów komunalnych i poddawane recyklingowi organicznemu (kompostowaniu) na cele nawozowe lub rekultywacji gleb. System zakłada:

1. kompostowanie odpadów domowych i roślinnych z gospodarstw rolnych (działek) w indywidualnych kompostowniach
2. selektywną zbiórkę odpadów „u źródła” w systemie dwu-pojemnikowym „suche-mokre”

Wprowadzenie odrębnego zbierania odpadów biodegradowalnych „u źródła” nastąpi po uruchomieniu kompostowni powiatowej. Odpady będą zbierane na każdej posesji do oddzielnych pojemników podstawionych przez podmiot odbierający odpady komunalne. Zbiórka odpadów będzie odpłatna.

6.11. System zbierania odpadów wielkogabarytowych

System dotyczy zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (pralki, lodówki, odkurzacze, telewizory, radia, kuchnie, sprzęt komputerowy itp.), mebli, opon pochodzących z gospodarstw domowych. Biorąc pod uwagę postanowienia Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami (Harmonogram realizacji przedsięwzięć obejmujący okres 4 lat) posiadacze odpadów powinni w miejscu wytwarzania gromadzić odrębnie i przekazywać do punktu zbiórki w Radomsku. W perspektywie plan gminny zakłada zorganizowanie na obszarze gminy Ładzice Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Wielkogabarytowych oraz ogumienia z punktu zbiórki świątecznej. Uruchomienie takiego punktu podniesie skuteczność zbiórki odpadów, będzie ułatwieniem dla ludności gminy.

6.12. Odpady budowlane

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej mogą być cennym surowcem w procesie recyklingu.

Na terenie gminy Ładzice, odpady budowlane, które nie będą wykorzystywane we własnym zakresie np. do utwardzania dróg śródpolnych, czy dojazdów do pól (działania dopuszczone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 r., w sprawie listy rodzajów odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym nie będącymi przedsiębiorcami, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz.U. Nr 75, poz. 527 z 4 maja 2006 roku) trafiać powinny do podstawionych kontenerów na tego typu odpady.

6.13. System odbioru i transportu odpadów

Plan nie przewiduje utworzenia w gminie zakładu odbierania i transportu odpadów. Zadania odbioru i transportu wykonywać będą usytuowane poza gminą podmioty posiadające zezwolenie na odbiór odpadów.

Aktualnie odbioru i transportu odpadów komunalnych na składowisko oraz selektywnie zbieranych do zakładów przerobowych dokonują:

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Komunalnym w Radomsku
- „REMONDIS” Sp. z o.o. Oddział w Częstochowie
- „PAMAR” Sp. z o.o. Zakład Gospodarki Odpadami w Barczkowicach (surowce wtórne).

Podmioty te dysponują własnym składowiskiem (Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej) lub posiadają umowy z innymi składowiskami (REMONDIS) w tym na odbiór odpadów niebezpiecznych oraz z zakładami odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Firmy te dysponują wystarczającym specjalistycznym taborem samochodowym do odbioru odpadów zmieszanych i wyselekcjonowanych. System odbioru polega na bezpośrednim opróżnianiu pojemników w wyznaczone z góry dla poszczególnych miejscowości dni poprzez jazdę od posesji do posesji. Odpady przesypywane są bezpośrednio z pojemników do samochodów, a pojemniki opróżnione pozostawiane są „przy krawężniku”.

Stosowany i projektowany w planie system przesypowy do pojazdów nie wymaga stosowania stacji przeładunkowych. Odpady wyselekcjonowane (opakowaniowe, niebezpieczne, biodegradowalne) z poszczególnych posesji, punktów gromadzenia „w sąsiedztwie” zbierane będą odrębnym specjalistycznym dla tego rodzaju taborem samochodowym.

Odbiór i transport zebranych odpadów po środkach ochrony roślin organizuje i zabezpiecza podmiot dokonujący sprzedaży środków ochrony roślin. Odbiór i transport zebranych (skupionych) olejów odpadowych do zakładu odzysku (regeneracji) zapewnia podmiot prowadzący ich skup. Plan zakłada opracowanie wymagań jakie powinien spełniać podmiot ubiegający się o udzielenie następných zezwoleń gminy na odbiór odpadów po wygaśnięciu dotychczasowych. Przy ustalaniu wymagań podany powinien być szczegółowy podział obowiązków, kompetencji i odpowiedzialności stron.

6.14. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów

Wytworzone odpady należy poddawać procesom odzysku (substancji, energii) i unieszkodliwiania w tym składowania. Na obszarze gminy Ładzice brak jest instalacji do odzysku i unieszkodliwiania w tym składowania odpadów. Plan nie zakłada budowy takich instalacji. Plan zakłada następującą hierarchię rozwiązań systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów:

1. Odpady organiczne ulegające biodegradacji oraz osady ściekowe przeznaczone będą do kompostowania w przydomowych kompostowniach (bez osadów ściekowych) właścicieli gospodarstw rolnych (działek)
2. Odpady użytkowe (papier i tektura, szkła, metale, tworzywa sztuczne) kierowane będą do przerobu (głównie waloryzacji materiałowej) jako surowce wtórne. Odpady selek-

- tywnie zbierane do zakładów przerobu przekazywać będzie podmiot odbierający z gminy Ładzice na podstawie zawartych umów.
3. Odpady niebezpieczne problemowe (oleje odpadowe, baterie i akumulatory) przekazywane będą do zakładów odzysku (recyklingu) na podstawie zawartych umów pomiędzy odbierającym odpady, a zakładami odzysku.
 4. Odpady niebezpieczne (po środkach ochrony roślin) sprzedawcy środków przekazywać będą producentom (importerom) jako realizacja przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych
 5. Zebrane lekarstwa i termometry podmiot odbierający odpady przekazywać będzie do termicznego unieszkodliwiania w spalarni zlokalizowanej w Bełchatowie na terenie województwa łódzkiego.
 6. Odpady zmieszane (pozostałe) przekazywane będą na składowisko w Jadwinówce gmina Radomsko, gdzie poddane zostaną sortowaniu.

7. Harmonogram realizacji prac

7.1. Zadania z zakresu gospodarki odpadami

W poniższych tablicach zestawiono zadania Programu ochrony środowiska i gospodarki odpadami wraz z szacunkowymi kosztami oraz wskazaniem źródeł ich finansowania. W tabeli oznaczono:

- W** – zadania własne (realizatorem jest Gmina — pozycja musi być zapisana w budżecie gminy, Gmina ponosi koszty W i występuje o zewnętrzne dofinansowanie),
- Ws** – zadania wspierane (Gmina uczestniczy finansowo w miarę możliwości, lecz nie jest podmiotem odpowiedzialnym za realizację wspólnie z partnerami),
- K** – zadania koordynowane (Gmina jest współrealizatorem, ale nie finansuje zadań),

Priorytet (zgodny z planem ochrony środowiska)							
Lp.	Zadania	W / Ws / K	do 2014	na lata 2015-2018	Szacunkowa wielkość nakładów niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia	Źródła finansowania	Partnerzy
1. Systemowe rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i ulegającymi biodegradacji							
1.1.	Objęcie wszystkich gospodarstw domowych gm. Ładzice zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych	Ws/K	do końca 2013 r.	-	10.000 zł.	Środki własne odbiorców odpadów	Gmina
1.2.	Stworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów przez firmy odbierające odpady z produkcji rolniczej i przetwórstwa żywności obejmującej przede wszystkim gospodarstwa i małe przedsiębiorstwa	K/Ws	20% do końca 2014 r.	100% do końca 2018 r.	18.000 zł	Dofinansowanie w miarę posiadanych środków finansowych Gminy	Powiat
1.3.	Działania w zakresie wdrażania selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w gospodarstwach indywidualnych, rozwiązanie kompletów pojemników tj. plastik, szkło, papier przez odbiorców odpadów lub dostarczanie worków indywidualnym producentom odpadów	W/Ws	20% do końca 2014 r.	100% do końca 2018 r.	Działalność bieżąca	Środki odbiorców odpadów	Powiat
1.4.	Upowszechnianie informacji o możliwościach i zasadach gospodarczego wykorzystywania odpadów z rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego	W/Ws	do końca 2014 r.	-	3.000 zł rocznie	Budżet gminy, w miarę posiadanych środków finansowych	Powiat

	1.5.	Edukacja na rzecz ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz ich segregacji „u źródła”, pogadanki w przedszkolach i szkołach	W/K	na bieżąco 2011÷2014	na bieżąco 2015÷2018	1.000 zł rocznie	Gmina, inni sponsorzy	Gmina, powiat
	1.6.	Propagowanie indywidualnego kompostowania odpadów organicznych powstających w gospodarstwach rolniczych	K	na bieżąco 2011÷2014	na bieżąco 2015÷2018	1000 zł rocznie	Gmina, inni sponsorzy	Gmina, powiat
2 Systemowe rozwiązania w zakresie gospodarki wrakami samochodowymi								
		Informacja ekologiczna odnośnie lokalizacji punktów odbioru na terenie powiatu lub województwa	W/K	na bieżąco do 2014 r.	na bieżąco do 2018 r.	500 zł rocznie	Środki własne gminy	Powiat
	3 Systemowe rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami budowlanymi							
		Kontrolowanie przestrzegania zbiórki odpadów budowlanych do podstawianych kontenerów	K	na bieżąco do 2014 r.	na bieżąco do 2018 r.	Brak danych	środki własne inwestorów Gminy	Powiat
	4 Wprowadzenie systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki osadami ściekowymi							
	4 1	Zwiększenie stopnia kontroli obrotu komunalnymi osadami ściekowymi (w tym poszerzenie zakresu monitoringu osadów)	K/W	na bieżąco do 2014 r.	na bieżąco do 2018 r.	Brak danych	Środki gminy, inwestorów w miarę posiadanych środków	Powiat,
	4 2	Udział w tworzeniu powiatowego systemu informacji o komunalnych osadach ściekowych i ich wykorzystaniu	K/Ws	do końca 2014 r.	-	500 zł/rok	budżet gminy	Gmina, powiat
5 Systemowe rozwiązania w gospodarce odpadami niebezpiecznymi								
	5 1	Edukacja poświęcona prawidłowemu postępowaniu z odpadami niebezpiecznymi powstającymi w sektorze komunalnym	K/Ws	na bieżąco do 2014 r.	na bieżąco do 2018 r.	700 zł/rok	Budżet gminy w miarę posiadanych środków	Gmina
	5 2	Kontrola w aptece pojemników na przetworzone leki oraz w sołectwach, na zużyte baterie i akumulatory	K	na bieżąco do 2014 r.	na bieżąco do 2018 r.	1000 zł/rok	Budżet gminy	Powiat

PLAN GOSPODARSKI ODPADAMI — aktualizacja
gmina ŁADZICE

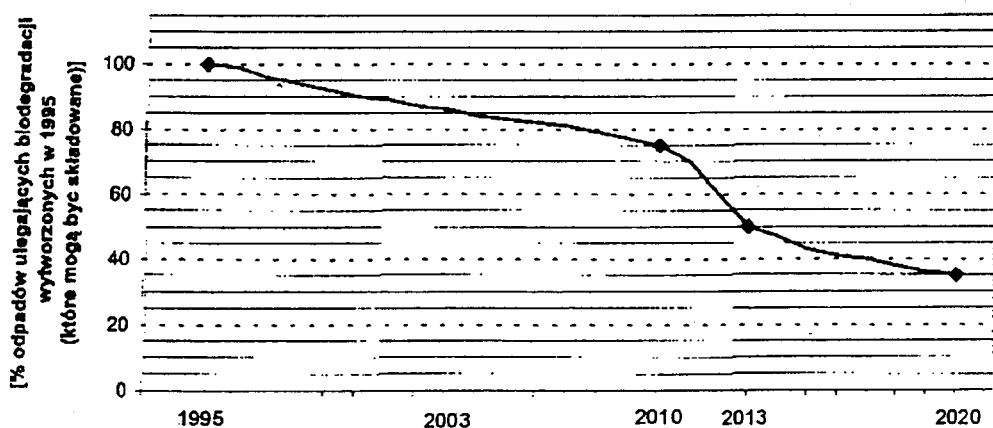
	5 3	Zorganizowanie wraz z odbiorcami licencjonowanymi zbiórki selektywnej odpadów niebezpiecznych będących w odpadach komunalnych i biodegradowalnych przez rozprawadanie worków różnokolorowych dla poszczególnych odpadów i ich odbiór od mieszkańców	W/K	+	W do końca 2014 r.	-	kontrola na bieżąco do 2018 r.	20.000 zł/rok	Budżet gminy + odbiorcy odpadów	
6	Wdrożenie programu eliminacji azbestu									
	6 1	Udział w powiatowym programie likwidacji azbestu oraz kontynuowanie wspierania mieszkańców przy usuwaniu azbestowych pokryć dachowych	W/Ws		na bieżąco do 2014 r.		na bieżąco do 2018 r.	3000 zł/rok	Budżet gminy, WFOŚiGW	Powiat
	6 2	Przygotowanie i aktualizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Ws		2015 r.		na bieżąco do 2032 r.	20.000 zł	Budżet gminy, WFOŚiGW	Powiat
7	Likwidacja dzikich składowisk odpadów									
	7 1	Likwidacja powstających dzikich składowisk na terenie gminy głównie w lasach,	W		na bieżąco do 2014 r.		na bieżąco do 2018 r.	10000 zł	Budżet gminy, WFOŚiGW, w miarę posiadanych środków	Powiat,

8		Współpraca z innymi gminami						
8 1	Stworzenie celowych związków gmin w ramach nowego regionu gospodarki odpadami, przy czym przewiduje się włączenie gminy Ładzice do IX regionu z proponowanym Zakładem Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Jadwinówce							
8 2	Dostosowanie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie do gminnego planu gospodarki odpadami	W	do końca 2012 r.	–	2000 zł	Budżet gminy		

8. Założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami

Podstawowe kierunki dotyczące gospodarki odpadami przyjęte w „II Polityce Ekologicznej Państwa”, „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego”, „Polityce Ekologicznej Województwa Łódzkiego” krajowym planie gospodarki odpadami oraz w VI Programie Ochrony Środowiska Unii Europejskiej są następujące:

- ograniczenie materiałochłonności produkcji o 50% (w stosunku do ilości z 1990 roku) i tym samym ograniczenie ilości powstających odpadów przemysłowych,
- wycofanie z produkcji i użytkowania materiałów niebezpiecznych, ograniczenie ilości powstających odpadów niebezpiecznych o 20%,
- wdrożenie idei zrównoważonej produkcji i konsumpcji, między innymi w celu ograniczenia ilości powstających odpadów komunalnych na poziomie maksimum 300 kg/MK/rok
- likwidacja „dzikich” składowisk śmieci,
- likwidacja odpadów azbestu,
- kompleksowe wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów oraz recyklingu w celu uzyskania co najmniej 15% recyklingu tworzyw sztucznych, szkła, papieru i tektury oraz 25% recyklingu materiałów opakowaniowych,
- ograniczenie ilości składowanych komunalnych odpadów ulegających biodegradacji — docelowo o 65% w stosunku do roku 1995 (rysunek poniżej),
- wprowadzenie do eksploatacji instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych oraz osadów ściekowych, w szczególności w dużych miastach oraz kompostowania odpadów komunalnych oraz osadów ściekowych na terenach wiejskich oraz małych miast.

Ograniczanie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w przyjętych przedziałach czasowych według Dyrektywy 1999/31/EC

Należy oczekiwać, że w najbliższych latach najpoważniejszym problemem będzie rozwój sieci selektywnej zbiórki odpadów i ich recyklingu oraz uzyskanie akceptacji społecznej dla budowy nowych inwestycji w zakresie gospodarki odpadami, w szczególności dla budowy spalarni odpadów, kompostowni oraz składowisk. Na terenie gminy nie ma budownictwa z wielkiej płyty. Należy zdecydowanie przyjąć, że składowanie odpadów niewykorzystanych to ostateczność.

Na podstawie dokonanej analizy źródeł powstawania i metod zagospodarowania (zbiórki, odzysku, unieszkodliwiania) odpadów na terenie gminy można stwierdzić, że aktualna sytuacja jest dostateczna.

W chwili obecnej przeważająca większość odpadów komunalnych na terenie gminy jest wywożona i składowana na składowisku:

1. Jadwinówka, gm. Radomsko

Szczegółowe propozycje działań inwestycyjnych związanych z gospodarką odpadami powinny powstawać na poziomie gminnym i być zgodne z planem zagospodarowania przestrzennego i gminnym programem gospodarki odpadami, a działania koordynacyjne powiatu polegać będą na opiniowaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych. W tych działaniach winny znaleźć się następujące zagadnienia:

- wszystkie zakłady powinny mieć zatwierdzone programy gospodarki odpadami,
- wskazanie przez gminę miejsc selektywnej zbiórki odpadów,
- wskazanie, kto powinien mieć opracowany i zatwierdzony program gospodarki odpadami,
- wypropagowanie informacyjne w gminie gdzie i jakie odpady można składować. Gmina powinna podać rodzaj odpadów (te najpowszechniejsze), ich kod i możliwość składowania zgodnie z prawem lapidarnie i zachęcająco (również graficznie),
- edukacja ekologiczna w postaci informacji o zagrożeniach, skutkach niewłaściwego postępowania również w odniesieniu do jednostki indywidualnie,
- przesłanie edukacji ekologicznej w formie folderu do każdego członka gminy, a przynajmniej instytucji i gospodarstwa,
- wskazanie, jakie mogą grozić również sankcje karne z tytułu nie stosowania się (dobrowolnego wynikającego ze świadomości ludzkiej i społecznej) do obowiązującego prawa i normatywów w zakresie gospodarki odpadami,
- zaproponowanie zorganizowania okresowej zbiórki odpadów z terenów wiejskich.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U.03.66.620 z dnia 17 kwietnia 2003 r.), założone cele do osiągnięcia w gospodarce odpadami przedstawiono w odniesieniu do dwóch czteroletnich okresów czasu:

- 2008–2014 cele krótkoterminowe,
- 2014–2018 cele długoterminowe.

8.1. Przyjęte działania w gminie w sektorze odpadów komunalnych

CELE KRÓTKOTERMINOWE: 2010–2014

- wyeliminowanie niekontrolowanego wprowadzania odpadów komunalnych do środowiska poprzez objęcie wszystkich mieszkańców gmin zorganizowaną zbiórką odpadów;
- podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów w tym szczególnie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych, wielkogabarytowych i odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych,
- podnoszenia świadomości ekologicznej i społecznej wśród mieszkańców gmin.

CELE DŁUGOTERMINOWE: 2014–2018

- doskonalenie organizacji lokalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,
- dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- dalszy rozwój świadomości ekologicznej i społecznej mieszkańców gminy,
- dalszy rozwój odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych na terenie gminy,

faza 1: wytwarzanie odpadów komunalnych

Przeciwdziałanie i minimalizacja produkcji odpadów jest priorytetem w hierarchii polityki w gospodarce odpadami Unii Europejskiej. W tym celu można stosować wiele różnych metod i zachęt do redukcji ilości produkowanych odpadów w gminie.

Działania te obejmować mogą między innymi:

- kompostowanie przydomowe frakcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, zastosowanie instrumentów finansowych celem zachęcania wytwórców do ograniczania ilości odpadów,
- edukację społeczną prowadzoną w celu zachęcania społeczeństwa do ograniczania wytwarzanych odpadów.

Faza 2: zbiórka i transport odpadów

Istnieje ścisły związek pomiędzy planowanymi na danym obszarze metodami unieszkodliwiania odpadów a systemem zbiórki odpadów. Decyzja o przyjęciu systemu selektywnej zbiórki odpadów w gminie Ładzice powinno zostać na szczeblu lokalnym (gminy w oparciu o porozumienie gminne).

8.2. Uwarunkowania techniczne

Dostosowanie gospodarki odpadami do standardów UE wymagać będzie w najbliższych latach przede wszystkim intensyfikacji działań związanych unieszkodliwianiem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Spełnienie wymogu Polityki Ekologicznej Państwa oraz Dyrektywy Rady 1999/31/EC z 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów związane będzie ze znaczną redukcją odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Oznacza to konieczność rozwoju metod unieszkodliwiania, w tym recyklingu organicznego, a także odzysku energii poprzez wprowadzanie termicznego przekształcania odpadów.

Na terenie gminy należy dążyć do rozwoju lokalnych przydomowych kompostowni wykorzystujących selektywnie zbierane odpady kuchenne ulegające biodegradacji i odpady zielone. Istotne będzie wspieranie przez władze lokalne na szczeblu gminy kompostowania odpadów we własnym zakresie, głównie przez mieszkańców wsi.

Możliwości rozwiązań technicznych w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 10

Możliwości techniczne w zakresie odzysku unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Odpady komunalne ulegające biodegradacji	Opcje unieszkodliwiania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (poza składowaniem)							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Odpady mieszane	*			*		*		*
Paliwo z odpadów	*	*	*					
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji					*	*		
Odpady zielone					*	*		
Papier	*	*	*		*	*	*	
Odpady tekstylne	*	*	*				*	
Drewno	*	*	*				*	

Legenda:

1. Spalanie
2. Zgazowanie
3. Piroliza
4. Mechaniczno-biologiczne przekształcanie odpadów zmieszanych
5. Kompostowanie
6. Fermentacja
7. Recykling
8. Ręczne lub mechaniczne sortowanie

Na terenie gminy brak jest instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów w inny sposób, niż przez ich składowanie na składowiskach poza terenem gminy:

- **odpady komunalne** — w chwili obecnej brak kompostowni odpadów ulegających biodegradacji;
- **odpady przemysłowe** — brak spalarni odpadów przemysłowych;
- **odpady medyczne i weterynaryjne** — brak jest specjalistycznej instalacji do prowadzenia procesów unieszkodliwiania np. poprzez termiczne przekształcenia.

Obecnie Plan gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2011 proponuje podział województwa na dziesięć rejonów obsługi z zakładami zagospodarowania odpadów. Gmina Ładzice włączona została do rejonu IX z proponowanym Zakładem Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Jadwinówce.

Podjęte działania wskazują na słuszność powstania takiego ZGO.

8.3. Uwarunkowanie społeczne

Akceptacja społeczna dla procesów budowy nowych systemów gospodarki odpadami komunalnymi wśród społeczności lokalnych jest niezbędnym warunkiem osiągnięcia oczekiwanych rezultatów. W związku z tym występuje potrzeba prowadzenia szerokich akcji podnoszenia świadomości społecznej i ekologicznej z wykorzystaniem wszystkich dostępnych metod i środków, szczególnie na szczeblu gminy.

9. Możliwości dofinansowania zewnętrznego Planu Gospodarki Odpadami

Wszystkie opisane zadania wymagać będą znacznych nakładów finansowych. Koszt realizacji jest w chwili obecnej bardzo trudny do oszacowania, ze względu na brak szczegółowych harmonogramów i kosztorysów realizacji. Należy przyjąć, że większość z wymienionych zadań finansowana będzie z następujących źródeł:

- fundusze własne gmin,
- pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- dotacje w ramach programów pomocowych Unii Europejskiej,
- kredyty bankowe.

Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Fundusze ekologiczne są najbardziej znanym i wykorzystywanym źródłem dotacji i preferencyjnych pożyczek dla podmiotów podejmujących inwestycje ekologiczne. Wpływają na to: ilość środków finansowych jaką dysponują fundusze, warunki udostępniania środków finansowych pożyczkobiorcom oraz procedury dochodzenia do uzyskania finansowego wsparcia funduszu. Bliskość funduszy i ich regionalny charakter (fundusze wojewódzkie) ma także znaczenie dla ich wyróżnienia w gronie inwestorów ekologicznych.

Najkorzystniejszą formułą dla działań w sferze ekologii jest powiatowy fundusz ochrony środowiska oferujący rzeczywistą pomoc w formie dotacji.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) jest największą w Polsce instytucją finansującą przedsięwzięcia z dziedziny ochrony środowiska. Zakres działania Funduszu obejmuje finansowe wspieranie przedsięwzięć proekologicznych o zasięgu ogólnokrajowym oraz ponadregionalnym.

Podstawowymi formami finansowania zadań proekologicznych przez NFOŚiGW są preferencyjne pożyczki i dotacje, ale uzupełniają je inne formy finansowania, np. dopłaty do preferencyjnych kredytów bankowych, uruchamianie ze swych środków linii kredytowych w bankach czy zaangażowanie kapitałowe w spółkach prawa handlowego. NFOŚiGW administruje również środkami zagranicznymi przeznaczonymi na ochronę środowiska w Polsce, pochodzącymi z pomocy zagranicznej.

Dotacje udzielane są przede wszystkim na:

- edukację ekologiczną,
- przedsięwzięcia pilotowe dotyczące wdrożenia postępu technicznego i nowych technologii o dużym stopniu ryzyka lub mających eksperymentalny charakter,
- monitoring,
- ochronę przyrody,
- ochronę i hodowlę lasów na obszarach szczególnej ochrony środowiska oraz wchodzących w skład leśnych kompleksów promocyjnych,
- ochronę przed powodzią,
- ekspertyzy, badania naukowe, programy wdrażania nowych technologii, prace projektowe i studialne,
- zapobieganie lub likwidację nadzwyczajnych zagrożeń,
- utylizację i zagospodarowanie wód zasolonych
- profilaktykę zdrowotną dzieci z obszarów zagrożonych.

Środki, którymi dysponuje NFOŚiGW, pochodzą głównie z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych. Przychodami Narodowego Funduszu są także wpływy z opłat produktowych oraz wpływy z opłat i kar pieniężnych ustalanych na podstawie przepisów ustawy — Prawo geologiczne i górnicze.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Celem działania Funduszu jest udzielanie pomocy finansowej na realizację zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną,

Pomoc finansowa Funduszu przeznaczona jest dla podmiotów realizujących zadania proekologiczne ze szczególnym uwzględnieniem jednostek samorządu terytorialnego, ich związków, fundacji i stowarzyszeń.

Fundusz może przeznaczać posiadane środki na udzielanie preferencyjnych pożyczek, dotacji oraz dopłat do kredytów komercyjnych przyznawanych przez banki.

Środki Funduszu stanowią uzupełnienie środków własnych Wnioskodawcy. Dofinansowanie zadań w formie pożyczki nie może przekroczyć 70%, a w przypadku dotacji 50% wysokości kosztów realizacji zadania, określonych przez Fundusz na podstawie dokumentów dostarczonych przez Wnioskodawcę.

W przypadku zadań z zakresu:

- promocji i edukacji ekologicznej o zasięgu wojewódzkim,
- ochrony przyrody i krajobrazu oraz edukacji ekologicznej, realizowanych na terenach chronionych w parkach krajobrazowych, rezerwach przyrody i in. oraz obiektach proponowanych do ochrony,
- działalności wydawniczej propagującej ochronę przyrody,

Fundusz, może obniżyć udział własny Wnioskodawcy do wysokości 20% wartości kosztorysowej zadania.

Fundusz przyznaje dofinansowanie w formie dotacji, w szczególności na:

- zadania z zakresu edukacji ekologicznej oraz propagowania działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju,
- monitoring środowiska,
- ochronę przyrody i krajobrazu oraz na zadania związane ze zwiększeniem lesistości województwa,
- ochronę przed powodzią, retencję, budowle hydrotechniczne,
- ekspertyzy, badania naukowe, upowszechniania ich wyników w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- działania polegające na zapobieganiu i likwidacji skutków poważnych awarii.

Banki

Coraz więcej banków wykazuje zainteresowanie inwestycjami w zakresie ochrony środowiska. Dzięki współpracy z funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej rozszerzają one swoją ofertę kredytową o kredyty preferencyjne przeznaczone na przedsięwzięcia proekologiczne oraz nawiązują współpracę z podmiotami angażującymi swoje środki finansowe w ochronie środowiska (fundacje, międzynarodowe instytucje finansowe). Kredyty preferencyjne pochodzą ze środków finansowych gromadzonych przez banki, zaś fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej udzielają dopłat do wysokości oprocentowania. W ten sposób ulega obniżeniu koszt kredytu dla podejmującego inwestycje proekologiczne.

Banki uruchamiają też linie kredytowe w całości ze środków funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej i innych instytucji.

Szczególną rolę na rynku kredytów na inwestycje proekologiczne odgrywa Bank Ochrony Środowiska www.bosbank.pl (). Oferuje on najwięcej środków finansowych w formie preferencyjnych kredytów i dysponuje zróżnicowaną ofertą dla prywatnych i samorządowych inwestorów, a także osób fizycznych.

Ważne miejsce na rynku kredytów ekologicznych zajmują także międzynarodowe instytucje finansowe, a w szczególności Bank Światowy (www.worldbank.org) i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju

Fundusze inwestycyjne

Fundusze inwestycyjne stanowią nowy i potencjalnie ważny segment rynku finansowego ochrony środowiska. Oprócz dodatkowego kapitału mogą wnieść także wiedzę menedżerską, doświadczenie i kontakty do wspieranej finansowo spółki. Szerokie wejście ekologicznych funduszy inwestycyjnych (green equity funds) na rynek finansowy ochrony środowiska, może okazać się przełomowe dla usprawnienia podejmowania decyzji inwestycyjnych oraz integracji ochrony środowiska z przedsięwzięciami o charakterze gospodarczym.

Doświadczenie z łączeniem wymagań ochrony środowiska i rozwoju produkcji może być przydatne do niedopuszczenia do zwiększenia obciążeń środowiska w warunkach wzrostu gospodarczego. Fundusze inwestycyjne są nastawione na wykorzystywanie możliwości jakie dają współczesne procesy technologiczne i wiedza menedżerska. Ich zainteresowanie nowymi spółkami jest szczególnie cenne dla proekologicznego rozwoju gospodarki.

Fundusze Unii Europejskiej

W maju 2004 roku Polska stała się członkiem Unii Europejskiej i będzie wspierana finansowo środkami z Funduszy Strukturalnych i z Funduszu Spójności. Ze względu na dużo niższy niż w UE poziom rozwoju ekonomicznego (PKB wynoszące dużo poniżej średniej unijnej) wszystkie województwa i regiony naszego kraju będą kwalifikowały się do pomocy w ramach tzw. celu I polityki strukturalnej UE. Celem tym jest wspieranie rozwoju i dostosowania strukturalnego regionów słabiej rozwiniętych.

Kraj, który chce wykorzystać środki funduszy unijnych, jest zobowiązany do przedstawienia Komisji Europejskiej kompletu dokumentów programowych, które opisują ramy i systemy wykorzystania instrumentów strukturalnych. W styczniu 2003 r. Rada Ministrów RP przyjęła Narodowy Plan Rozwoju 2004–2006 (NPR) będący kompleksowym dokumentem, określającym strategię społeczno-gospodarczą Polski w pierwszych latach członkostwa w UE. Dokument ten określa wielkość pomocy przyznanej Polsce jako krajowi członkowskiemu UE na realizację celów określonych w NPR oraz wielkość środków krajowych na współfinansowanie.

Obecnie w Unii Europejskiej funkcjonują cztery fundusze strukturalne:

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF)** — został on powołany w 1975 r. w celu niwelowania różnic w rozwoju regionów o słabszej infrastrukturze gospodarczej lub obszarów wymagających restrukturyzacji gospodarczej.

- **Europejski Fundusz Społeczny (ESF)** — został on utworzony w 1957 roku jako instrument wspólnotowej polityki społecznej. Zakres jego działań obejmuje m.in.: wzmocnienie systemów edukacyjnych i szkoleniowych, wspieranie równych szans na rynku pracy, integracje zawodową młodzieży i osób zagrożonych wyłączeniem z rynku pracy, itp. Jest to mechanizm dosyć elastycznego finansowania tam, gdzie powstają nowe miejsca pracy.
- **Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EAGGF)** — został utworzony w 1962 r. jako narzędzie polityki rolnej EWG. Działania funduszu obejmują m.in.: podtrzymanie opłacalności gospodarstw rolnych na terenach górskich i mniej dogodnych, początkową pomoc dla młodych rolników, poprawę efektywności produkcji i optymalizację wielkości gospodarstw rolnych, agroturystykę, rozwój i eksploatację terenów leśnych i tzw. inżynierię finansową na terenach wiejskich.

Fundusze strukturalne będą wdrażane wyłącznie na poziomie krajowym, w oparciu o Programy operacyjne i dokumenty, stanowiące szczegółowe do nich uzupełnienia, tzw. Uzupełnienia Programów. Uzupełnienia Programów Operacyjnych będą stanowiły najistotniejsze dokumenty, z punktu widzenia potencjalnych beneficjentów funduszy strukturalnych, gdyż określają m.in. szczegółowe zasady wdrażania priorytetów, w tym rodzaje inwestycji, jakie będą mogły starać się o dofinansowanie, typy beneficjentów oraz procedurę wyboru projektów. W ramach Narodowego Planu Rozwoju zostały opracowane szczegółowe Programy Operacyjne oraz wskazano instytucje nimi zarządzające. W Polsce instytucją koordynującą wykorzystanie środków pomocowych UE w zakresie ochrony środowiska będzie Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, a Instytucją Płatniczą — Ministerstwo Finansów.

Kwestie ochrony środowiska w Unii Europejskiej traktuje się horyzontalnie, a aspekty oddziaływania na środowisko muszą być uwzględnione w każdej podejmowanej inicjatywie czy projektowanej inwestycji. Ze względu na tę zasadę, przy programowaniu środków strukturalnych nie powstał oddzielny sektorowy program ochrony środowiska.

Inicjatywy w dziedzinie ochrony środowiska będą miały możliwości otrzymania dofinansowania głównie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, którego głównym zadaniem jest niwelowanie dysproporcji w poziomie rozwoju regionalnego krajów należących do UE. Drugim ważnym instrumentem finansowym Unii jest Fundusz Spójności, z którego środków finansowane są duże projekty infrastrukturalne w zakresie ochrony środowiska oraz transeuropejskich sieci transportowych.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Pomoc w ramach tego funduszu obejmuje m.in. inicjatywy w zakresie inwestycji związanych z ochroną środowiska. Priorytety środowiskowe współfinansowane w ramach tego funduszu zapisane zostały w dwóch programach operacyjnych:

- Sektorowego Programu Operacyjnego „Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw”,
- Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Celem SPO „Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw” jest wsparcie działań (także proekologicznych) prowadzących do wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki i zwiększających jej zdolność do funkcjonowania w warunkach otwartego rynku. Wsparcie w ramach programu adresowane jest do dużych, średnich i małych przedsiębiorstw

z wyłączeniem przedsiębiorstw komunalnych. Program ten nie jest kierowany do podmiotów publicznych.

Celem Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego jest zapewnienie wszystkim regionom w Polsce, w powiązaniu z działaniami podejmowanymi w ramach innych programów operacyjnych, udziału w procesach rozwojowych i modernizacyjnych gospodarki poprzez tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów. Program będzie finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków krajowych. Ogółem na ten program operacyjny w latach 2004–2006 przeznaczone będzie 4 385,2 mln euro, w tym z funduszy strukturalnych — 2 896,5 mln euro, krajowy wkład publiczny — 1 127,0 mln euro, wkład prywatny 388,7 mln euro.

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego bazuje na czterech priorytetach:

- rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów,
- wzmocnienie regionalnej bazy ekonomicznej i zasobów ludzkich,
- rozwój lokalny,
- pomoc techniczna.

Działanie „Infrastruktura ochrony środowiska” ma na celu ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do powietrza, wód i gleb, poprawę stanu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, a także poprawę zarządzania środowiskiem.

W ramach działania „Rozwój obszarów wiejskich” wspierane będą projekty infrastrukturalne, realizowane na obszarach wiejskich i w małych miastach (do 25 tys. mieszkańców), wynikające z Programów Rozwoju Lokalnego, realizowanych na obszarach wiejskich w rejonach występowania przemysłów tradycyjnych, objętych programami restrukturyzacyjnymi. Projekty te powinny być komplementarne z innymi działaniami gminy.

Celem działania „Rewitalizacja obszarów zdegradowanych” jest zachęcenie do rozwijania nowych form aktywności gospodarczej, generujących miejsca pracy poprzez oferowane infrastruktury do prowadzenia działalności, dostosowanej do potrzeb nowych przedsiębiorstw, przy równoczesnej trosce o ochronę stanu środowiska naturalnego, warunkującego zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.

Poziom dofinansowania projektów z ERDF może wynosić maksymalnie 75% kwalifikującego się kosztu inwestycji. Dodatkowo na projekty realizowane w gminach lub powiatach o najniższych dochodach własnych, zapewniono możliwość dofinansowania 10% inwestycji z budżetu państwa.

Procedura aplikacyjna

Instytucją przyjmującą wnioski o dofinansowanie zadań z funduszu ERDF są Urzędy Marszałkowskie (odpowiednie dla każdego z województw). Na podstawie rekomendacji Regionalnego Komitetu Sterującego, Zarząd Województwa będzie podejmował decyzję o wyborze projektów z określoną kwotą dofinansowania. Wybrane projekty zostaną następnie przekazane do Urzędu Wojewódzkiego. Po formalnej ocenie zgodności projektów z zapisami ZPORR oraz Uzupełnienia Programu, wydanej przez Ministerstwo Gospodarki,

Pracy i Polityki Społecznej, Wojewoda podpisuje umowy finansowe z beneficjentami końcowymi. Cała procedura przygotowania, oceny, wyboru i wdrażania projektów będzie się zatem odbywała na poziomie regionalnym, a władze samorządowe będą odpowiedzialne za umiejętne wykorzystanie dostępnych środków.

Beneficjentami końcowymi pomocy udzielanej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są przede wszystkim województwa, powiaty, gminy, związki gmin i powiatów, instytucje naukowe, instytucje rynku pracy, agencje rozwoju regionalnego i instytucje wspierania przedsiębiorczości, a za ich pośrednictwem przedsiębiorstwa, w tym głównie małe i średnie.

Fundusz Spójności

Fundusz Spójności zaczął działać w 1993 roku jako dodatkowe narzędzie finansowe polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Pomoc z tego funduszu przeznaczana jest głównie na duże inwestycje (powyżej 10 mln euro), mogące przyczynić się do rozwiązywania problemów infrastrukturalnych w skali całego kraju z zakresu transportu i ochrony środowiska. Obejmuje on kraje, w których PKB na mieszkańca nie przekracza 90 % średniej unijnej, co oznacza, że Polska po przystąpieniu do Unii Europejskiej zostanie objęta działaniem tego funduszu.

Fundusz Spójności — w przeciwieństwie do funduszy strukturalnych — finansuje konkretne projekty, a nie programy operacyjne. Ponadto, różni się on od funduszy strukturalnych głównie krajowym, a nie regionalnym zasięgiem pomocy oraz podejmowaniem decyzji finalnej o przyznaniu środków przez Komitet Zarządzający Funduszem przy Komisji Europejskiej. Środki z Funduszu Spójności kierowane są najpierw do państw członkowskich, a następnie przekazywane są na realizację projektów do poszczególnych regionów potrzebujących wsparcia.

Beneficjentami Funduszu Spójności są podmioty publiczne, czyli jednostki samorządu terytorialnego, związki gmin oraz przedsiębiorstwa publiczne (komunalne). Ze względu na wielkość budżetu, Fundusz Spójności będzie zatem stanowić dla Polski najważniejsze źródło finansowania inwestycji w zakresie ochrony środowiska.

Poszczególne przedsięwzięcia będą mogły uzyskać wsparcie tylko jednego funduszu europejskiego. Przedsięwzięcia wspierane przez Fundusz Spójności powinny być efektywnie ekonomiczne, co nie jest tożsame z opłacalnością finansową. Projekty, które mają szansę uzyskać wsparcie z tego funduszu, nie muszą być opłacalne finansowo bez subwencji ze źródeł publicznych. Jednakże przy uwzględnieniu subwencji wskaźniki finansowe (IRR i NPV) dla inwestora powinny przekroczyć próg opłacalności, co jest warunkiem koniecznym, aby przedsięwzięcie mogło być zrealizowane. Należy też wykazać płynność finansową projektu w okresie eksploatacji albo udokumentować, że inwestor będzie w stanie sfinansować ewentualne deficyty przepływów pieniężnych. Zbyt wysoka rentowność finansowa przedsięwzięcia z punktu widzenia inwestora może spowodować odrzucenie projektu lub zmniejszenie subwencji z Funduszu Spójności, gdyż będzie oznaczała, że projekt może być sfinansowany ze źródeł komercyjnych. W każdym przypadku będzie analizowana zdolność przedsięwzięcia do generowania przychodów.

Pomoc Funduszu Spójności może wynosić 80–85% kosztów kwalifikowanych danej inwestycji (projekty przynoszące dochód mogą uzyskać niższy wskaźnik pomocy). Pozostałe co najmniej 15% kosztów inwestycji musi zostać pokryte przez samych wnioskodawców.

Zarezerwowanie takiej kwoty w budżecie gminy może być trudne, dlatego w tym zakresie będzie można uzyskać dodatkową pomoc w formie dotacji i subwencjonowanych pożyczek z Narodowego i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska. W przypadku przedsiębiorstw komunalnych część wydatków inwestycyjnych może pochodzić z zysków lub funduszy amortyzacyjnych. Możliwe jest również uzyskanie wsparcia z niezależnych instytucji finansowych tj.: Banku Ochrony Środowiska, Europejskiego Banku Inwestycyjnego czy Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju.

Zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej oraz przyjętą „Strategią wykorzystania Funduszu Spójności”, pomoc z tego Funduszu w sektorze środowiska ma być nakierowana głównie na wspomaganie wypełnienia przez Polskę zobowiązań negocjacyjnych w obszarze „ochrona środowiska”. Priorytety środowiskowe proponowane do wsparcia z Funduszu Spójności w ramach NPR 2004-2006 zostały ujęte w czterech obszarach:

- poprawa jakości wód powierzchniowych oraz polepszenie jakości wody pitnej,
- racjonalizacja gospodarki odpadami,
- poprawa jakości powietrza,
- ochrona powierzchni ziemi.

Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz polepszenie jakości wody pitnej

Jednym z głównych celów realizacji części „środowiskowej” Funduszu Spójności będzie wsparcie dla budowy, rozbudowy i/lub modernizacji systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków w aglomeracjach. Władze samorządowe muszą zatem przywiązywać szczególne znaczenie do inwestycji w największych miastach, gdzie efekt ekologiczny i ekonomiczny tych inwestycji będzie największy. Dopuszcza się jednak, że również mniejsze aglomeracje będą objęte wsparciem w ramach projektów grupowych, szczególnie na obszarach, gdzie jakość wody jest niezadowalająca. Najpilniejszym kierunkiem działania, wspieranym przez Fundusz Spójności w zakresie gospodarki wodno-ściekowej będzie osiągnięcie poprawy czystości wód powierzchniowych ujmowanych przez wodociągi. Poważnym problemem w Polsce, szczególnie w ostatnich latach, jest zagrożenie powodziowe na znacznych obszarach dolin rzecznych, dlatego dopuszczono również możliwość wsparcia ze środków Funduszu Spójności działań przeciwpowodziowych.

Racjonalizacja gospodarki odpadami

Celem nadrzędnym polskiej polityki ekologicznej w zakresie gospodarowania odpadami jest zapobieganie powstawaniu odpadów, rozwiązywanie problemu odpadów „u źródła”, poddawanie odpadów odzyskowi, w tym recyklingowi, a także bezpieczne dla środowiska unieszkodliwienie odpadów, jeżeli nie udało się ich poddać odzyskowi. Zgodnie z dyrektywami UE postulowanym kierunkiem działania jest dążenie do zastąpienia małych, niespełniających wymogów składowisk, dużymi składowiskami o charakterze regionalnym.

Poprawa jakości powietrza

Głównym zadaniem władz samorządowych jest ograniczenie tzw. niskiej emisji w miastach. Dofinansowanie z Funduszu Spójności będą więc mogły uzyskać inwestycje wspierające działania ochronne w najbardziej zanieczyszczonych aglomeracjach miejsko-przemysłowych. Chodzi tu zwłaszcza o instalacje ochronne w miejskich przedsiębiorstwach ciepłowniczych.

nicznych i energetycznych, służące ograniczeniu dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz innych szkodliwych dla zdrowia zanieczyszczeń.

Ochrona powierzchni ziemi

Działania w ramach tego priorytetu powinny koncentrować się na rekultywacji terenów zdegradowanych. Głównymi przyczynami zanieczyszczenia gruntów są: górnictwo oraz oddziaływanie gazów i pyłów emitowanych przez przemysł i źródła mobilne. Najtrudniejsza sytuacja w tym zakresie występuje na obszarach silnie rozwiniętego przemysłu i o wysokim stopniu jego koncentracji. Zanieczyszczenia metalami ciężkimi występują w otoczeniu zakładów przemysłowych, na terenach miast i aglomeracji, w pobliżu dużych ciągów komunikacyjnych oraz w rejonach składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych. W celu poprawienia tej sytuacji samorządy terytorialne i przedsiębiorstwa komunalne powinny przygotować wnioski o dofinansowanie projektów z zakresu rekultywacji terenów zdegradowanych.

Procedura aplikacyjna

Przygotowując wniosek o dofinansowanie projektu z Funduszu Spójności najpierw trzeba skontaktować się z właściwym terytorialnie Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, gdzie należy wypełnić i złożyć wniosek wstępny w postaci tzw. karty potencjalnego przedsięwzięcia. Po jego formalnej akceptacji wniosek przekazywany jest do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, który — na podstawie kryteriów szczegółowych — przeprowadza dalszą ocenę projektu. Lista najlepszych projektów do finansowania z Funduszu Spójności będzie tworzona przez Ministerstwo Środowiska we współpracy z NFOŚiGW. Przy Ministrze Środowiska powołany został Komitet Sterujący, który będzie rekomendował najlepsze projekty do przygotowania Aplikacji do Funduszu Spójności. Ze środków Funduszu będzie można pokryć koszty przygotowania niektórych opracowań i analiz załączanych do Aplikacji. Ostateczna decyzja o przyznaniu pomocy finansowej na dane przedsięwzięcie podejmowana jest przez Komisję Europejską. Opinie na temat naszych projektów będą wyrażać kolejne Dyrekcje Generalne, w tym najistotniejsze będą oceny dwóch: Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska oraz Dyrekcji Generalnej ds. Rozwoju Regionalnego.

Inne fundacje

- Agencja Rozwoju Komunalnego w Warszawie,
- Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej Counter-par Fund w Warszawie,
- Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej,
- Polska Agencja Rozwoju Regionalnego
- Program Małych Dotacji GEF,
- Projekt Umbrella.

10. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbiórki, transportu, odzysku i unieszkodliwiania

Edukacja ekologiczna znalazła stosowną rangę zarówno w Konstytucji RP (art. 5 i 74), jak i sektorowych uregulowaniach prawnych, przede wszystkim w ustawach: Prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody i o systemie oświaty.

Zapisy dotyczące zasady uspołeczniania polityki ekologicznej poprzez stworzenie warunków do udziału obywateli, grup społecznych i organizacji w procesie kształtowania modelu zrównoważonego rozwoju znalazły się w II Polityce Ekologicznej Państwa, przyjętej przez Sejm RP w 2001 r.

Także w wyniku realizacji ustaleń Agendy 21 powstał w 2000 r. dokument stworzony przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN) i Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (MOŚZNiL), pn. Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej. Zostały w nim określone cele, z których do podstawowych należą między innymi, upowszechnianie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej. Na podstawie postanowień tego dokumentu powinna być realizowana edukacja ekologiczna na obszarach jednostek samorządowych.

Potrzeba edukacji ekologicznej

Edukacja środowiskowa (edukacja ekologiczna) jest koncepcją kształcenia i wychowywania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego zgodnie z hasłem „myśleć globalnie, działać lokalnie”. Ważnym elementem jest łączenie wiedzy przyrodniczej z humanistyczną oraz działaniami praktycznymi.

Obejmuje ona przedstawianie we wszystkich działaniach tematyki z zakresu ochrony i kształtowania środowiska. Musi docierać do wszystkich grup wiekowych i społecznych. W związku z tym ważne jest znalezienie odpowiednich środków przekazu tak, aby w najprostszy i najskuteczniejszy sposób przekazywać informację ekologiczną.

Uwzględniając konieczne zróżnicowanie form i treści przekazu, można przyjąć podział mieszkańców na cztery główne grupy, do których trafiać będą odpowiednio przygotowane formy edukacyjne:

- pracowników samorządowych gminy (burmistrz i pracownicy urzędów, sołectwa),
- dziennikarzy i nauczycieli,
- dzieci i młodzieży,
- dorosłych mieszkańców.

Należy równocześnie wyznaczyć cele i efekty z zakresu gospodarki odpadami, jakie ma przynieść prowadzona akcja edukacyjno-informacyjna. Są nimi przede wszystkim:

- dające się zmierzyć ograniczenie masy odpadów wytwarzanych przez gospodarstwa domowe, a tym samym wydłużenie okresu wykorzystania składowiska odpadów;
- zwiększenie ilości odzyskiwanych i przetwarzanych surowców wtórnych;
- likwidację dzikich wysypisk odpadów;

- powstanie trwałych grup mieszkańców, współpracujących z samorządem lokalnym; podejmujących nowe wyzwania w zakresie edukacji ekologicznej;
- zwiększenie przychylnego nastawienia społeczności lokalnej do zagadnień właściwej gospodarki odpadami.

Prowadzone działania edukacyjne powinny objąć trzy zasadnicze segmenty:

- edukację ekologiczną obejmującą decydentów (pracowników samorządowych: wójta, sołtysów i radnych), oraz osoby mające przekazywać informacje pozostałym grupom społecznym (nauczycieli, dziennikarzy, pracowników służb komunalnych),
- edukację ekologiczną dzieci i młodzieży opartą na ścisłej współpracy z placówkami oświaty,
- edukację ekologiczną dorosłych członków społeczności lokalnych, realizowaną między innymi przez politykę medialną oraz prowadzenie okresowych akcji ekologicznych obejmujących wszystkich mieszkańców np. sprzątanie świata, wystawy, konkursy, festyny.

11. Cele i zadania gminnego planu gospodarki odpadami

Podstawowym sposobem postępowania z odpadami na terenie Gminy Ładzice jest ich unieszkodliwianie na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Jadwinówce. Gmina w małym stopniu prowadzi praktycznie rzecz biorąc selektywną zbiórkę odpadów. Powoduje to szybkie zapełnianie istniejącego składowiska oraz wzrost jego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Z punktu widzenia założeń Wojewódzkiego i Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami, które uwzględniają instytucjonalne, ekonomiczne, społeczne i środowiskowe aspekty gospodarki odpadami, funkcjonujący system na terenie gminy powinien ulec modyfikacji.

W tym celu konieczne jest ustalenie głównych zasad gminnej polityki odpadowej w odniesieniu do poszczególnych jej elementów. Wymaga to wyznaczenia:

- strategicznych celów — cel, po osiągnięciu którego ma nastąpić poprawa w zakresie zagospodarowania odpadów i zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a tym samym stanowiący ostateczny efekt podejmowanych działań;
- zadań realizacyjnych — konkretne przedsięwzięcia prowadzące do realizacji wyznaczonych kierunków, a tym samym celów ekologicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz wykazane w analizie główne problemy, określono cele strategiczne oraz przedsięwzięcia dot. gospodarki odpadami dla Gminy Ładzice.

Zapobieganie powstawaniu odpadów: opracowanie zasad funkcjonowania oraz stworzenie systemu gosp. odpadami umożliwiającego realizację przyjętych założeń;

- **prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej** na temat zasad i efektów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w gminie oraz możliwości ograniczania ilości powstających w gospodarstwach domowych odpadów;

- **promowanie wśród podmiotów gospodarczych** zastosowania technologii małoodpadowych oraz wprowadzenie instrumentów prawno-finansowych zachęcających do podejmowania tego typu działań;
- **ewidencjonowanie odpadów** oraz bieżący nadzór nad przestrzeganiem zezwoleń dotyczących wytwarzania i unieszkodliwiania odpadów;

Selektywna zbiórka odpadów:

- organizacja systemu zbiórki odpadów zmieszanych,
- organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i surowcowych,
- organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- organizacja systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych,
- organizacja systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych,
- organizacja systemu zbiórki odpadów budowlanych.

Odzysk i recykling powstających odpadów ze wskazaniem na recykling materiałowy i organiczny: właściwe zagospodarowanie selektywnie zebranych odpadów.

Unieszkodliwianie odpadów, których nie udało się poddać odzyskowi i recyklingowi: właściwe unieszkodliwianie odpadów nie nadających się do dalszego zagospodarowania.

Unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych w instalacjach specjalistycznych: przekazywanie zebranych na terenie gminy odpadów niebezpiecznych do specjalistycznych jednostek zajmujących się ich unieszkodliwianiem.

Minimalizacja ilości odpadów kierowanych do unieszkodliwienia na składowiskach ze szczególnym uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji:

- prowadzenie działań skłaniających do ograniczania wytwarzania odpadów,
- organizacja selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy,
- wyłączenie z masy odpadowej poszczególnych frakcji odpadów zgodnie ze wskazanymi limitami odzysku,
- zwiększenie stopnia wykorzystania odpadów.

Udział w tworzeniu celowego związku gmin w ramach rejonu gospodarki, przewiduje się włączenie gminy Ładzice do IX rejonu z proponowanym Zakładem Zagospodarowywania Odpadów Komunalnych w Jadwinówce.

12. Sposób monitoringu i ocena wdrażania planu

Plan gospodarki odpadami dla gminy winien być skoordynowany z powiatowym i wojewódzkim PGO oraz z całym systemem planowania na określonym obszarze zwłaszcza z:

- programem ochrony środowiska
- planem zagospodarowania przestrzennego

Szczególnie istotna jest zgodność PGO z planem zagospodarowani przestrzennego gminy, który określa przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu.

Zgodnie z ustawą o odpadach projekt planu gminnego będzie zaopiniowany przez Zarząd Powiatu Radomszczańskiego oraz Zarządu Województwa Łódzkiego. Gminy przygotowują co dwa lata sprawozdanie z realizacji PGO i składają je Radzie Gminy i Zarządowi Powiatu.

Jeżeli będzie wymagała tego sytuacja lokalna i uchwalony plan będzie wymagał modyfikacji — winno być przeprowadzone stosowne postępowanie przed upływem wyznaczonych ustawowo 4 lat, w celu aktualizacji planu.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla gminy jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, także na wskaźnikach świadomości społecznej. W tabeli poniżej zaproponowano istotne wskaźniki monitorowania Planu w sektorze gospodarki odpadami komunalnymi.

Tabela 12

Wskaźniki monitorowania Planu Gospodarki Odpadami Komunalnymi gminy Ładzice

Lp.	Wskaźnik	Jednostka
	A. Wskaźniki stanu gospodarki odpadami i zmiany presji na środowisko	
1.	Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca na rok	kg/M/rok
2.	Ilość wytwarzanych odpadów niebezpiecznych na 1 mieszkańca na rok	kg/M/rok
3.	Ilość zebranych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca na rok	kg/M/rok
4.	Stopień objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów	%
5.	Ilość zebranych selektywnie odpadów (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	%
6.	Ilość zebranych selektywnie odpadów ulegających biodegradacji (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	%
7.	Ilość składowanych odpadów ulegających biodegradacji	%
8.	Ilość zebranych odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych (w stosunku do ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych)	%
9.	Udział odpadów z sektora komunalnego unieszkodliwianych przez składowanie	%
10.	Ilość selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych ze strumienia odpadów komunalnych (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	%
11.	Ilość selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych z podziałem na poszczególne frakcje	Mg/rok
12.	Ilość wytworzonych osadów ściekowych	Mg. s. m.
13.	Ilość osadów ściekowych unieszkodliwionych przez składowanie	%
14.	Ilość osadów ściekowych wykorzystanych na cele rolnicze	Mg. s. m.

15.	Ilość „dzikich” wysypisk odpadów	szt.
16.	Powierzchnia „dzikich” wysypisk odpadów	ha
17.	Nakłady inwestycyjne na gospodarkę odpadami	zł/rok
B. Wskaźniki świadomości społecznej		
1.	Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz poprawy gospodarki odpadami według oceny jakościowej	%
2.	Ilość i jakość interwencji (wniosków zgłaszanych przez mieszkańców (np. „dzikie” wysypiska śmieci)	liczba/opis
3.	Liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno-informacyjnej	liczba/opis

W oparciu o analizę wskaźników grupy A i grupy B będzie możliwa ocena efektywności realizacji „Planu gospodarki odpadami” a w oparciu o tę ocenę — aktualizacja planu.

13. Monitoring społeczny

Efekty realizacji Planu gospodarki odpadami w największej mierze zależą od stopnia zaangażowania wykonawców tj. władz gmin oraz kierownictwa podmiotów gospodarczych. Ocenę postaw realizatorów wykonuje Wójt Gminy równolegle z coroczną realizacją planu działań. Coroczne oceny realizacji zadań są podstawowymi formami sprawozdawczości z realizacji „Planu...”. Treść sprawozdań winna być podana do wiadomości publicznej.

W Gminnym Planie Gospodarki Opadami gminy Ładzice założono, że monitoring skutków jego realizacji prowadzony będzie poprzez ocenę:

- Osiągnięcia celów ekologicznych,
- Stopnia realizacji przyjętych zadań,
- Oceny podstaw poszczególnych realizatorów zadań.

Okres czterech lat jest zbyt krótkim okresem by zmiany w w/w zakresie były znaczące dla oceny skutków realizacji Planu.

14. Ocena realizacji obowiązującego planu gospodarki odpadami

Plan gospodarki odpadami realizowany na lata 2005–2008 zakładał następujące podstawowe przedsięwzięcia:

Tabela 13
Realizacja planu gospodarki odpadami

Lp.	Planowane przedsięwzięcia	Stan realizacji
1.	Objęcie systemem zbiórki odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców gminy	50%
2.	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Nie zrealizowano
3.	Zwiększenie ilości pojemników przeznaczonych do selektywnej zbiórki odpadów	Gmina podpisała umowę z PGK Sp. z o.o. na odbiór i transport odpadów składowanych selektywnie. W każdym sołectwie ustawiono pojemniki na szkło i plastik. Łączna ilość pojemników na plastik wynosi 19 szt., na szkło 14 szt.. Właścicielem pojemników jest PGK Sp. z o.o. Częstotliwość odbioru odpadów jest dwa razy w miesiącu.
4.	Edukacja ekologiczna społeczeństwa	Coroczne akcje „Sprzątanie Świata”
5.	Organizowanie szkoleń dla dzieci i młodzieży dotyczących prawidłowego kompostowania odpadów organicznych	Nie zrealizowano
6.	Organizowanie konkursów wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjum dotyczące wiedzy o gospodarce odpadami	Zrealizowano zaplanowane w szkołach konkursy i apele o tematyce związanej z ochroną środowiska np.: konkurs pt.: – Śmieci mniej — Ziemi będzie lżej – Rady na odpady – Żyjemy zdrowo Akcja pod hasłem „Zbierając baterie chromimy środowisko” ogólnopolski program zbiórki baterii organizowany przez firmę REBA Organizacja Odzysku S.A. Coroczne akcje „Sprzątanie Świata”
7.	Organizowanie punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych	Nie zrealizowano
8.	Ewidencja obiektów pokrytych eternitem	W 2008 roku gmina przeprowadziła akcję zinventaryzowania wyrobów zawierających azbest. W wyniku tej akcji ustalono, że na terenie Gminy jest ok. 245796 m ² dachów pokrytych eternitem. Informacja ta nie jest 100%

9.	Organizowanie zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu AGD, RTV i sprzętu komputerowego	Zrealizowano
10.	Promowanie wśród mieszkańców organizowania przydomowych kompostowników, organizowanie szkoleń	Nie zrealizowano
11.	Zapewnienie mieszkańcom gminy możliwości usuwania odpadów zawierających PCB, azbest, opakowań po opryskach oraz nawozach, utworzenie punktów zbiórki tych odpadów lub I podanie do publicznej wiadomości podmiotów zajmujących się tego typu działalnością	Zrealizowane. Opakowania po opryskach i nawozach można zwrócić w punktach zakupu. Wykaz firm zajmujących się usuwaniem azbestu został wywieszony na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy.
12.	Wprowadzanie sprawnie działającego systemu kar za nie przestrzeganie Regulaminu o utrzymaniu czystości i porządku w gminie	Nie zrealizowane

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowania planu gospodarki odpadami w gminie wymaga ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Gminny Plan Gospodarki Odpadami jest integralną częścią Gminnego Programu Ochrony Środowiska. Celem planu jest określenie stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Ładzice, kierunku przewidywanych zmian oraz przedstawienie propozycji działań zmierzających do przebudowy systemu gospodarki na terenie gminy pod kątem spełnienia przepisów w zakresie gospodarowania odpadami.

W planie przedstawiono bilans rodzaju ilości i źródła powstających wszystkich rodzajów odpadów na terenie gminy Ładzice oraz aktualny system ich gospodarki. Przedłożono spodziewane prognozy zmian w zakresie ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów. Zaproponowano przebudowany system gospodarki odpadami w szczególności komunalnymi z opakowaniowymi. W planie sformułowano listę zadań strategicznych w zakresie gospodarki odpadami, które powinny być zrealizowane do 2014 r. Lista tych zadań do obejmuje:

1. Objęcie 100% mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych
2. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa
3. Wdrażanie i rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w tym odpadów opakowaniowych, niebezpiecznych oraz biodegradowalnych
4. Wyodrębnienie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych i organizacja punktów ich zbiórki
5. Zorganizowanie docelowo gminnego punktu zbiórki i demontażu odpadów wielkogabarytowych, ogumienia i makulatury

6. Ograniczanie ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowisko odpadów w tym rozwój kompostowania przydomowego
7. Dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

Monitoring i okresowa ocena wdrażania planu opierać się będzie na konkretnych miernikach ilości odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych, wywiezionych oraz na miernikach zawartych w dokumentach wyższego rzędu.

Cele krótkoterminowe w gospodarce odpadami będą weryfikowane co 2 lata, cele długoterminowe nie rzadziej niż co 4 lata.

Pełna realizacja, bądź ze względu na ograniczone środki finansowe jego realizacja częściowa, w każdym przypadku wpłynie pozytywnie na poprawę stanu środowiska w gminie, w tym estetyki otoczenia.

